
JAARVERSLAGGEVING   **2023**

Vereniging tot het verstrekken van onderwijs op
Gereformeerde Grondslag

te LEERDAM

Leerdam, 30 mei 2024

INHOUDSOPGAVE

BESTUURSVERSLAG	4
VERSLAG TOEZICHTHOUDER	48
JAARREKENING	51
BALANS PER 31 DECEMBER 2023	52
GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM	52
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023	53
BESTEMMING VAN HET RESULTAAT	53
KASTROOMOVERZICHT OVER 2023	54
GRONDSLAGEN	55
TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS	58
TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN	62
OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN	65
WNT	66
NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN	68
OVERIGE GEGEVENS	69
CONTROLEVERKLARING	70
BIJLAGEN	75
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023 VAN DE JOHANNES CALVIJNSCHOOL	76
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023 VAN DE VERENIGING	77

ONDERTEKENING

Naam

Handtekening

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

BESTUURSVERSLAG 2023

Jaarverslag

Vereniging tot het verstrekken van
onderwijs op Gereformeerde grondslag
te Leerdam

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
1. Schoolbestuur	2
1.1 Profiel	2
1.2 Organisatie	3
1.3 Identiteit	10
2. Verantwoording beleid	13
2.1 Onderwijs en kwaliteit	13
2.2 Personeel en professionalisering	20
2.3 Huisvesting en facilitair	24
2.4 Financieel beleid	26
2.5 Continuïteitsparagraaf	32
3. Verantwoording financiën	36
3.1 Realisatie staat van baten en lasten en balans	36
3.2 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief	36
3.3 Financiële positie	42
Bijlage: Verslag intern toezicht	42
Samenstelling intern toezicht	44
Hoe het toezicht is vormgegeven	44
Toelichting op gegeven adviezen	45
Bijlage: Verslag medezeggenschapsraad	46
Jaaragenda en taken van de MR	46
Communicatie	46
Adviezen	46
Verkiezingen	46

1. Schoolbestuur

Dit hoofdstuk bevat generieke informatie over het schoolbestuur. We geven aan hoe de organisatie eruit ziet, waar het schoolbestuur voor staat en we brengen verslag uit met welke partijen er op welke manier wordt samengewerkt.

1.1 Profiel

Missie en visie

De Johannes Calvijnsschool in Leerdam is een reformatorische streekschool waar kinderen in een veilige omgeving gevormd en onderwezen worden om, in afhankelijkheid van God, nu en in de toekomst als zelfstandige, God naar Zijn Woord dienende persoonlijkheid in alle samenlevingsverbanden te kunnen functioneren.

De Johannes Calvijnsschool heeft als grondslag de Bijbel als Gods Woord en de drie Formulieren van Enigheid. Zij wil met deze grondslag bewust staan in de traditie van de Nederlandse Reformatie en Nadere Reformatie. Dat is van betekenis voor het bijbelonderwijs, waarin de noties van schepping en scheppingsopdracht, mensbeeld en zondeval, verlossing, wedergeboorte, geloof en bekering, dankbaarheid en liefde tot God en de naaste, rentmeesterschap op evenwichtige wijze herkenbaar zijn. Zeker in de huidige maatschappij, waarbij de hiervoor genoemde kernbegrippen onder druk staan, is het belangrijk om onze leerlingen te funderen op deze grondslag. Ook voor het onderwijs in de andere vakken is de grondslag van betekenis. Methoden zijn indien mogelijk christelijk. Leerstofkeuze wordt aan de grondslag en doelstelling getoetst.

Bij het opzetten en vaststellen van het jaarverslag voor de Johannes Calvijnsschool gaat het om het bepalen, bewaken en verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs. Van groot belang is daarbij de invulling van het begrip kwaliteit. Kwaliteit bestaat niet alleen uit het optimaal functioneren van de school, bestaat niet alleen uit het helder beschrijven van processen en procedures en bestaat niet alleen uit het behalen van hoge leerrendementen. Kwaliteit is alleen kwaliteit indien deze verankerd ligt in en voortkomt uit de identiteit. Dan wordt de identiteit ook praktijk.

In 2015 en 2016 is de schoolvisie herijkt. De geformuleerde kernwaarden vloeien voort uit ons bestaansrecht, wat hierboven beschreven is. Het doel is om een vertaalslag te maken naar de praktijk van ons onderwijs. Daarbij zijn vijf kernwaarden geformuleerd: verantwoordelijkheid, dienstbaarheid, ontwikkeling, relatie en bezieling. Onze kernwaarden vloeien voort uit het fundament van reformatorisch onderwijs: de Bijbel en de Drie Formulieren van Enigheid. Paulus verwoordt het in 1 Korinthe 13:13 met 'En nu blijft geloof, hoop en liefde, deze drie; doch de meeste van deze is de liefde.'

Kernactiviteiten

Vanuit de beschreven missie kunnen we tot een beschrijving van onze kernactiviteiten komen:

- ✓ Identiteitsgebonden onderwijs. Dat beperkt zich niet alleen tot de dagopening/-sluiting, bijbelvertelling, het zingen van Psalmen en geestelijke liederen en het opzeggen van een tekst of Catechismusvraag. Ook met name bij de zaakvakken willen we als school de koppeling met onze identiteit maken.
- ✓ Onderwijs aan alle leerlingen. In het kader van passend onderwijs kijken we naar de specifieke behoeften van al onze leerlingen. Daarbij maken we gebruik van de expertise van onze intern begeleiders, gedragsspecialist en talentcoach. Daarnaast huren we professionele begeleiding in bij diverse instanties. Een leerling die een achterstand op een bepaald gebied heeft, wordt zoveel mogelijk op zijn of haar niveau aangesproken en begeleid. Voor met name deze groep leerlingen hebben we veel tijd voor onderwijsassistentie beschikbaar. Een leerling die wat extra uitdaging gebruiken kan, willen we zoveel als mogelijk extra verdieping geven. In dit kader zijn

we als team nageschoold op het terrein van meer- en hoogbegaafdheid en hebben we een talentcoach. Ook zijn er meerdere plusgroepen die wekelijks bij elkaar komen.

- ✓ Talig onderwijs. We vinden het belangrijk dat leerlingen vanaf groep 1 onderwijs krijgen in de Engelse taal. In het verleden werkten we met een native speaker, nu wordt het Engels verzorgd door de eigen leerkracht. Verschillende collega's volgden in het verleden een cursus om de eigen Engelse taalvaardigheid te verhogen. We zijn in 2021 gestart met een teambrede scholing voor Engels. Deze scholing liep ook door in 2023. De coördinator Engels heeft hiervoor een activiteitenplan opgesteld. In onze uitleenbibliotheek wordt de collectie Engelse boeken uitgebreid en we stimuleren leerlingen het lezen van deze boeken.

Meer informatie over de manier waarop wij ons onderwijs inrichten leest u in de schoolgids.

Strategisch beleidsplan

In 2021 is het strategisch beleidsplan opnieuw doordacht en herschreven. Dit document beschrijft een duidelijke visie op de diverse domeinen. We hebben dit gedaan met een commissie van het toezichthoudend bestuur en een adviseur vanuit de VGS. Voor verdere informatie hierover verwijzen we naar ons strategisch beleidsplan, dat document is op te vragen bij de directie.

1.2 Organisatie

Contactgegevens

Contactgegevens	
Naam (toezichthoudend) schoolbestuur	Vereniging tot het verstrekken van onderwijs op Gereformeerde grondslag te Leerdam
Bestuursnummer	31280
NAW (toezichthoudend) bestuur	J. Hansman (secretaris) Baronie 5 4141 JR Leerdam T: 0345-613816 E: secretaris@calvijnschoolleerdam.nl W: www.calvijnschoolleerdam.nl
School	Johannes Calvijnschool Buizerdstraat 1 4143 BA Leerdam T: 0345-612802 E: info@calvijnschoolleerdam.nl W: www.calvijnschoolleerdam.nl
Brinnummer	14ZD
Directeur – bestuurder	J.F. Benschop T: 0345-612802 E: jfbenschop@calvijnschoolleerdam.nl

Bestuur

Het bestuur wordt gevormd door 9 toezichthoudende bestuursleden en een directeur-bestuurder. De verdeling van de functies binnen het bestuur is als volgt: 1^e voorzitter, 2^e voorzitter, 1^e secretaris, 2^e

secretaris, penningmeester, algemeen adjunct en algemeen bestuurslid. De bestuursamenstelling op 31 december 2023 is als volgt:

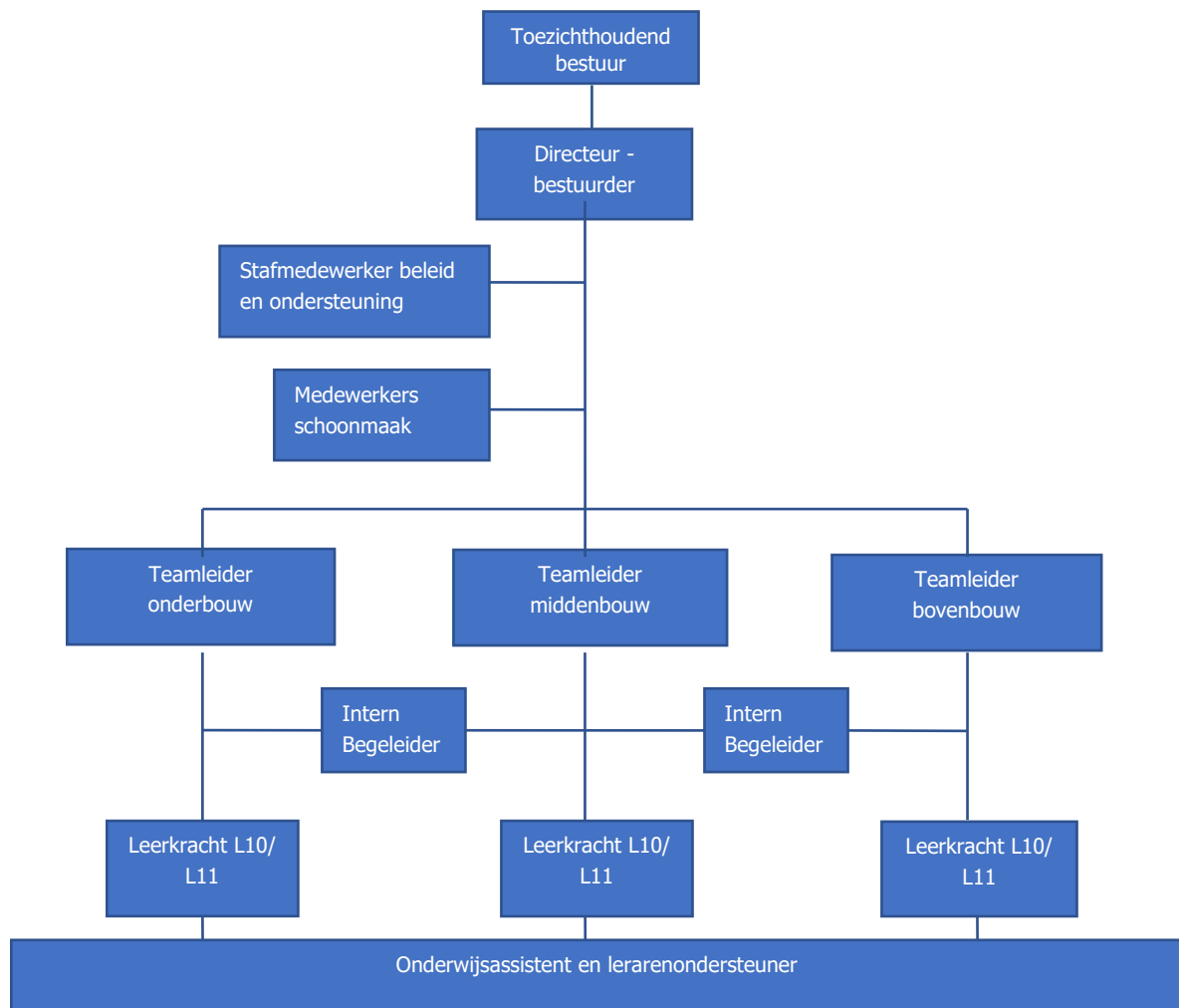
Naam	Bestuursfunctie	Hoofd- en nevenfuncties
J.F. Benschop	Directeur-bestuurder	Directeur-bestuurder Calvijschool te Leerdam (betaald) Ouderling Chr. Ger. Kerk te Ameide (onbetaald)
G. den Besten	2 ^e secretaris	Verkoper bij autobedrijf (betaald)
T. den Besten	Lid	Zelfstandig ondernemer in de grond-, weg- en waterbouw (betaald)
G.J. van den Brink	Algemeen adjunct	Engineer bij adviesbureau (betaald)
D. van Dijk	1 ^e voorzitter	Eigenaar van Glas & Schilderbedrijf (betaald) Eigenaar van hijsservicebedrijf (betaald) Organist Ger. Gem. in Ned. te Leerdam (onbetaald)
J. Hansman	1 ^e secretaris	Relatiemanager bij accountants- en adviesbureau (betaald)
J. Keppel	2 ^e voorzitter	Engineer bij werktuigkundig bureau (betaald)
A. van Pommeren	Lid	Fruitteler (betaald)
L. Smit	Lid	Financieel directeur (cfo) bij een distributeur van petfood ingrediënten (betaald)
W.E. Weijgertze	Penningmeester	Mede-eigenaar van accountants- en adviesbureau (betaald) Toetser namens de Raad voor Toezicht bij de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (betaald)

In de bijlage is het verslag van het Intern Toezicht opgenomen.

Organisatiestructuur

In onderstaand organogram is te zien hoe de organisatiestructuur is vormgegeven:

(Gemeenschappelijke) medezeggenschap

In de schoolgids is beschreven welke twee ouders in de oudergeleding zitting hebben, alsmede welke twee personeelsleden zitting hebben in de personeelsgeleding. De ouder- en personeelsgeleding vormen samen de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad ((G)MR).

In 2018 is aan alle ouders en personeelsleden van de school gevraagd om de instemmingsrechten van de (G)MR) opnieuw voor een periode van vijf jaar om te zetten in adviesrechten (artikel 29 van de WMS). Circa 75% (de norm is 2/3 deel) van de ouders heeft gekozen voor het omzetten van instemmingsrecht naar adviesrecht. Van het personeel heeft circa 72% gekozen voor het omzetten van instemmingsrecht naar adviesrecht (de norm is 2/3 deel).

Begin 2024 wordt dit opnieuw aan de ouders gevraagd.

In de bijlage achter dit jaarverslag vindt u het jaarverslag van de medezeggenschapsraad.

Horizontale dialoog en verbonden partijen

Als school staan we midden in een breed spectrum van belanghebbenden. In de volgende paragrafen wordt beknopt weergegeven wat onze belangrijkste belanghebbenden zijn en op welke manier we contacten met hen onderhouden.

Ouders

Aan de ouders van toekomstige leerlingen wordt een informatiepakket (met o.a. een schoolgids) gegeven. Ook heeft de directeur-bestuurder een kennismakingsgesprek met hen. Op grond van het informatiepakket en kennismakingsgesprek kunnen de ouders een beredeneerde schoolkeuze maken. Van de ouders van (toekomstige) leerlingen wordt verwacht dat zij de grondslag en de doelstelling van de vereniging, zoals deze verwoord zijn in de artikelen 2 en 3 van de statuten en in het schoolprofiel van de VGS, onderschrijven. Wanneer uit het kennismakingsgesprek blijkt dat de ouders niet voldoende achter de grondslag van de school staan, volgt er een gesprek tussen een delegatie van het bestuur en deze ouders. Dit kan ertoe leiden dat een leerling niet wordt toegelaten. Dit gebeurt echter zeer zelden. We zien ouders als de ervaringsdeskundigen van onze leerlingen daar waar het gaat over de eigenschappen en kenmerken van hun kinderen. Leerkrachten en ouders kunnen dus van elkaar leren met betrekking tot het omgaan met de kinderen, door open naar elkaar te zijn en goed naar elkaar te luisteren.

Al onze ouders krijgen maandelijks een nieuwsbrief en één keer per jaar een schoolkrant. Rond de herfstvakantie zijn er de luistergesprekken waarop de leerkracht veel informatie ontvangt over de (nieuwe) leerlingen. Ook is er één keer per jaar (na het verstrekken van het eerste rapport) een contactmiddag- en avond om over het werk en welbevinden van de leerlingen te praten. Rond de meivakantie volgt er nog een telefonisch contactmoment met de ouders. Daarnaast is er één keer per jaar een ouderavond, meestal met een externe spreker. In 2023 ging de ouderavond over huisgodsdienst.

De meeste groepen versturen regelmatig een groepsnieuwsbrief naar de ouders. De laatste jaren wordt er door de leerkrachten steeds meer via Parro gecommuniceerd met de ouders.

In mei 2021 is een oudertevredenheidsonderzoek afgenomen. De uitkomsten hiervan zijn door het MT, het team en het bestuur besproken en ook aan de ouders is er schriftelijk een terugkoppeling gegeven over de uitkomst. In 2023 is er een beknopte ouderenquête afgenomen over ouderbetrokkenheid. De uitslag hiervan is besproken met het personeel en gedeeld met de ouders. Uit deze enquête konden we concluderen dat vrijwel alle ouders zich betrokken weten bij de school en dat veel ouders tevreden zijn over de wederzijdse betrokkenheid en de communicatiemiddelen die de school gebruikt.

In 2023 is een nieuw schoolplan voor de cursusjaren 2023-2027 tot stand gekomen, waarbij een panelgesprek met ouders ons belangrijke informatie gaf. De uitkomsten hiervan hebben een plaats gekregen in het schoolplan. Elke groep heeft een zogenaamde klassenouder die op praktisch gebied in overleg met de betreffende leerkracht activiteiten organiseert. We zijn erg blij met de grote betrokkenheid die er onder ouders is.

Leerlingen

Vanuit onze visie op het kind hebben we geen leerlingenraad. Wel vinden we het belangrijk om te weten wat er onder onze leerlingen speelt. Elke leerkracht voert jaarlijks kindgesprekken met de leerlingen uit de klas, waarbij het sociaal/emotioneel functioneren van elke leerling beter in beeld komt. Elk jaar wordt er ook een sociogram ingevuld voor elke groep (vanaf groep 3), waaruit gegevens komen waarmee de leerkracht vorm kan geven aan sociale veiligheid. Vanaf groep 5 wordt jaarlijks naast de leerkracht-vragenlijst ook een leerling-vragenlijst in Zien!+ ingevuld. Daarover wordt een trendanalyse opgesteld, waarbij breed actiepunten worden opgesteld.

Medewerkers

Normaliter wordt er door de directeur-bestuurder en teamleider jaarlijks met elke medewerker een functioneringsgesprek gevoerd. Er worden ook regelmatig groepsbezoeken afgelegd door de teamleiders en de directeur-bestuurder. Naast de formele gesprekken zijn er de dagelijkse gesprekken met de medewerkers. Jaarlijks worden er meerdere kwaliteitskaarten afgenomen onder het personeel.

De uitkomsten hiervan worden teambreed of per bouw besproken met de collega's, waarbij actiepunten worden geformuleerd en een plek krijgen in het jaarplan. Zie verder het hoofdstuk over personeel.

Kerken

Met de Gereformeerde Gemeente te Leerdam en de Gereformeerde Gemeente in Nederland te Leerdam, die ook in het bestuur participeren, wordt contact onderhouden over de kandidaatstelling voor de bestuursfuncties. Daarnaast blijkt de goede verstandhouding onder andere uit het gegeven dat deze kerkelijke gemeenten regelmatig voor de school collecteren. En ook andere kerken van onze achterban collecteren regelmatig voor onze school. Vanaf 2010 wordt jaarlijks een avond belegd met alle kerkenraden van de kerken waar onze leerlingen naar de kerk gaan. Het doel van deze avond is om elkaar te informeren, met elkaar mee te denken en elkaars zorgen te delen. Zowel schoolbestuur als kerkenraden ervaren deze besprekingen als nuttig. In 2023 hebben we met de kerkenraden nagedacht over de drieslag kerk – gezin – school.

Daarnaast wordt vijf keer per jaar een predikant of ouderling uit een van de betrokken kerken gevraagd de weeksluiting met het personeel te verzorgen. Ook ontvangen de kerkenraden een uitnodiging voor de kerst- of paasviering in de kerk.

Gemeente(n)

Met de gemeente Vijfheerenlanden wordt op verschillende terreinen overleg gevoerd:

- Het overleg over huisvesting heet OOGO (Op Overeenstemming Gericht Overleg). Omdat de financiering van het groot onderhoud overgeheveld is van de gemeente naar het schoolbestuur, zal het OOGO in de toekomst minder vaak plaatsvinden.
- Het overleg over onderwijszaken heet LEA (Lokaal Educatieve Agenda). De directeur-bestuurder bezoekt deze bijeenkomsten als gemandateerd bestuurder.
- De directeur-bestuurder bezoekt ook de bijeenkomsten van het gemeentelijk directieoverleg van de openbare en bijzondere scholen (DOL).

Op bestuursvergaderingen wordt verslag uitgebracht van belangrijke zaken uit bovengenoemde overleggen.

Vervolgonderwijs

Jaarlijks is er een warme overdracht met de voortgezet onderwijs scholen over de schoolverlaters. Daarnaast vindt jaarlijks een terugkoppeling plaats over doorstroom van onze leerlingen. Ook één keer per jaar is er een overleg met de Gomarus en alle toeleverende basisscholen. Wanneer er vragen zijn over een eventuele plaatsing op de Gomarus of een andere school voor voortgezet onderwijs, vindt er een gesprek plaats met alle betrokkenen.

Uitvoeringsorganisaties

Vanuit het bestuur en de directie worden contacten onderhouden met diverse uitvoeringsorganisaties. Het betreft de arbodienst Perspectief, het UWV en het ABP.

Dienstverlenende organisaties

Het bestuur en de directie onderhouden contacten met verschillende dienstverlenende organisaties:

- Het bestuur is aangesloten bij de Vereniging voor Gereformeerd Schoolonderwijs (VGS) en bij de Vereniging tot Bevordering van Schoolonderwijs op Gereformeerde Grondslag (VBSO). De jaarvergaderingen van deze verenigingen worden door bestuur/directie bezocht. Deze verenigingen ondersteunen het bestuur bij het uitvoeren van de besturende taak. Vragen betreffende de wet- en regelgeving kunnen daar gesteld worden, alsmede alle vragen op

rechtspositioneel gebied. De VGS verricht ook diensten ten behoeve van de financiële en personele administratie van onze school.

- Het bestuur heeft een begeleidingscontract met de schoolbegeleidingsdienst Driestar Educatief (DE). DE biedt schoolbegeleiding en coaching op de terreinen van onderwijsinnovatie en leerlingbegeleiding, maar ook op het gebied van bestuurlijke ondersteuning.
- Verder zijn er contacten met de GGD in verband met het verlenen van jeugdgezondheidszorg.
- Voor maatschappelijk werk en schoollogopedie zijn er contacten met de gemeente Vijfheerenlanden. Vanaf 2023 is er ook een logopediste van De Spraakfabriek op onze school aanwezig.
- Voor invalleerkrachten zijn we deels afhankelijk van invalpool JufMeester. Per 1 augustus 2023 hebben we ons contract met Klaswijs opgezegd en zijn we volledig overgegaan naar JufMeester.

Samenwerkingsverbanden

Als bestuur en directie participeren we binnen de volgende samenwerkingsverbanden:

- Bestuurlijk zijn we aangesloten bij het reformatorische samenwerkingsverband WSNS regio Barendrecht. In verband met de komst van Passend Onderwijs werden de samenwerkingsverbanden WSNS opgeheven. Ons samenwerkingsverband blijft echter in gewijzigde vorm bestaan i.v.m. de exploitatie van de reformatorische sbo-school in Sliedrecht. Een daartoe aangewezen bestuurslid bezoekt de ledenvergadering van dit samenwerkingsverband.
- Wat de zorgtaken betreft zijn we aangesloten bij het landelijk reformatorisch samenwerkingsverband Passend Onderwijs Berséba. De directeur-bestuurder bezoekt de landelijke ledenvergaderingen van Berséba. In de regio zijn er vergaderingen voor IB-ers en directeuren. Onze school heeft een schoolondersteuningsprofiel opgesteld. De contacten van onze IB-ers met het zorgloket van onze regio verlopen soepel. Het zorgloket bepaalt in samenwerking met de IB-ers welke zorg er het beste past bij een zorgleerling.
- Berséba heeft ook contacten met de gemeenten i.v.m. de decentralisatie van Jeugdzorg, zodat de eigen zorginstellingen door onze ouders gebruikt kunnen blijven worden. Maar ook in het LEA is de directeur-bestuurder hier alert op.
- Omdat we als school weinig 'probleemgezinnen' hebben, hebben we niet structureel contact met Jeugdzorg. Wel komt in de gemeentelijke DOL-vergaderingen Jeugdzorg regelmatig ter sprake.

Bestuursfusie en bestuurlijke samenwerking

Het bestuur ziet vooralsnog meer nadelen dan voordelen in bestuurlijke schaalvergroting. We proberen door externe hulp (bestuurs-/directiecoach, directievergaderingen VGS en VBSO) zoveel mogelijk zelfstandig te blijven.

Jaarlijks is er wel een gezamenlijke bestuursvergadering met het bestuur van de Eben-Haëzerschool te Waardenburg en de Ds. Koelmanschool te Gorinchem. Daarnaast spreken de directies van deze scholen elkaar ook jaarlijks minimaal twee keer.

Buurtbewoners

Met onze buurtbewoners proberen we een goede relatie te houden door hen zo weinig mogelijk overlast te bezorgen en door hen te informeren over en/of uit te nodigen bij onze evenementen, bijvoorbeeld op een projectavond. Ook bij een verbouwing/uitbreiding proberen we onze burens goed te informeren.

Politie

Er is zo nodig een goede samenwerking met de wijkagent. Er zijn regelmatig informele gesprekken. Daarnaast kijkt onze wijkagent weleens mee bij het aan- of uitgaan van de school in verband met verkeersdrukte.

Klachtenbehandeling

Bij elk kennismakingsgesprek met ouders benadrukt de directie het belang van een juiste, Bijbelse weg bij klachten, namelijk eerst naar de betreffende persoon (meestal de leerkracht). Verreweg de meeste klachten worden daar al opgelost. Als het probleem daarmee niet opgelost wordt, moet de leerkracht de klacht doorspelen naar de directie en ook de ouders kunnen dan naar de directie gaan met hun klacht. In 2023 kwamen er nauwelijks klachten bij de directie, en in geen van de klachten leidde dat tot het ingaan van een formele klachtenprocedure. De klachten werden in onderling goed overleg opgelost. Onze school heeft een klachtenregeling, die wordt gebruikt voor klachten die in onderling overleg niet opgelost worden. Tot op heden is het gelukkig nog nooit nodig geweest om van deze klachtenregeling gebruik te maken. Als school zijn er twee interne vertrouwenspersonen en is er ook een extern vertrouwenspersoon. Met onze vertrouwenspersonen hebben we jaarlijks overleg. In 2023 zijn er geen meldingen bij de vertrouwenspersonen binnengekomen.

Juridische structuur

De Calvijnsschool gaat uit van de Vereniging tot het verstrekken van onderwijs op Gereformeerde grondslag te Leerdam.

Governance

Het toezichthoudend bestuur en de directie (als gemandateerd bestuur) hanteren de sectorcode voor goed bestuur, welke beschreven wordt in het handboek bestuur en toezicht. De inhoud van de Code Goed Bestuur heeft een plaats op de agenda van de bestuursvergaderingen. Het toezichthoudend bestuur maakt tot nog toe een uitzondering op de maximale zittingsduur van haar leden, zoals verwoord in de sectorcode Goed Bestuur. Het toezichthoudend bestuur vindt ervaring en kennis belangrijk. Deze kennis en ervaring komt met de jaren. Het is jammer om de opgebouwde kennis 'weg te laten vloeien' uit het bestuur. Dat is de belangrijkste reden dat zij er niet voor kiezen om na acht jaar het bestuur te verlaten. Daarom heeft het bestuur ervoor gekozen de maximale zittingstermijn te verlengen naar maximaal 15 jaar. Daarnaast zijn er ook bestuursleden die geen acht jaar zitting hebben in het bestuur en in die zin is er toch 'verloop'.

De bestuursleden vinden het ook erg belangrijk dat er tussen alle geledingen van de school transparantie en vertrouwen is. Vertrouwen wil echter niet zeggen dat alles klakkeloos wordt geaccepteerd, maar juist dat mensen positief kritisch op hun handelen worden bevraagd. Toezichthouders ontvangen geen vergoeding voor werkzaamheden. De directeur-bestuurder wordt bezoldigd overeenkomstig de cao (reformatisch) PO.

Functiescheiding

De scheiding tussen bestuur en intern toezicht is vanaf 1 augustus 2011 binnen het bestuur als volgt vormgegeven. Het bestuur voorziet in het mandateren van veel bestuurderstaken aan de directie, waarna het bestuur zich voornamelijk bezighoudt met het toezicht houden op het door de directie geformuleerde en uitgevoerde beleid. In 2021 heeft het bestuur, met behulp van de VGS, zich opnieuw gebogen over bepaalde uitgangspunten. Dit heeft geresulteerd in een *Handboek bestuur en toezicht*. Eind 2021 is dit handboek afgerond en ingevoerd. In het handboek is de verdeling van de bevoegdheden

vastgelegd. Tevens wordt hiermee invulling gegeven aan de wettelijk voorgeschreven scheiding tussen bestuur en toezicht.

In de rol van interne toezichthouder ziet het bestuur toe op de deugdelijkheid van de uitvoering van de gemandateerde taken door de directeur-bestuurder. Het bestuur keurt de belangrijkste besluiten goed, waaronder de begroting en de jaarrekening. Op het gebied van identiteit en benoemingen is het bestuur zelf beleidsbepalend. Directie en team worden hier echter wel bij betrokken.

De directeur-bestuurder is in principe de woordvoerder naar de pers. Als de directeur-bestuurder niet beschikbaar is of als het om zaken gaat die de directeur-bestuurder betreffen, is de secretaris de woordvoerder. Daarnaast is de teamleider van de bovenbouw aangesteld als woordvoerder. Anderen verwijzen altijd naar de woordvoerder.

Bestuursleden onthouden zich van individuele uitspraken naar derden over hun eigen beoordeling van het personeel of de schoolorganisatie. Zij respecteren ook de vertrouwelijkheid van de privacygevoelige informatie. Besturen op hoofdlijnen en het toezicht houden wil echter niet zeggen dat het bestuur niet betrokken is op de school. Het bestuur wil dicht bij het personeel en de leerlingen blijven staan. Deze betrokkenheid komt o.a. naar voren tijdens de schoolbezoeken door bestuursleden, de nieuwjaarsreceptie, het afscheid van leerlingen, de opening en sluiting van het schooljaar. Ook bij zorgen onder leerlingen en personeel leeft het bestuur graag mee. Daarom ontvangt het bestuur ook onze maandelijkse ouderbrieven en de wekelijkse mededelingenbladen.

Code Goed Bestuur

Het bestuur heeft inmiddels de implementatie van de Code Goed Bestuur, zoals die vastgesteld is door de PO-Raad, afgerond. Waar nodig zijn onderwerpen uit deze code verwerkt in de managementrapportages. Op het punt van de maximale zittingstermijn voor toezichthouders wijkt het bestuur af van de Code Goed Bestuur, zie daarvoor ook de tekst bij het onderwerp Governance.

1.3 Identiteit

Toegankelijkheid & toelating

Statuten

De identiteit van de school is vastgelegd in de statuten van onze schoolvereniging. Daarnaast staat het ook vermeld in het schoolplan en in de schoolgids.

Schoolvereniging, leden en bestuur

De school gaat uit van een schoolvereniging. Een vereniging kent leden. Op 31 december 2023 telde de schoolvereniging 183 leden en 9 donateurs.

Een ouder is niet automatisch lid van de schoolvereniging. De procedure om lid te worden staat in de schoolgids vermeld.

Het bestuur van onze schoolvereniging bestaat uit 9 mannelijke personen: drie leden van de Gereformeerde Gemeenten, drie leden van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland, twee leden van de Christelijk Gereformeerde Kerken en één van de Hersteld Hervormde Kerk. De schoolvereniging (en het door de ledenvergadering gekozen bestuur) beschouwen we als de formele drager van de identiteit van onze school. Het bestuur vergaderde naast de jaarlijkse ledenvergadering in 2023 tien keer. Op de bestuursvergaderingen komen regelmatig identiteitszaken aan de orde, zoals de volgende onderwerpen:

- Verslag van de bestuursbezoeken in de groepen;
- Toelating nieuwe leerlingen;
- Benoeming personeelsleden;
- Managementrapportage over identiteit.

In het handboek bestuur en toezicht wordt geschreven over de identiteit van het onderwijs. Hierin wordt geschreven over bestuursbesluiten en over praktische identiteitszaken.

Drie keer per jaar bezoeken twee bestuursleden (bij toerbeurt) enkele groepen en brengen hiervan verslag uit op de bestuursvergadering. Daarbij wordt vooral gelet op de identiteit, maar ook komen andere zaken aan de orde zoals onderlinge verhoudingen e.d.

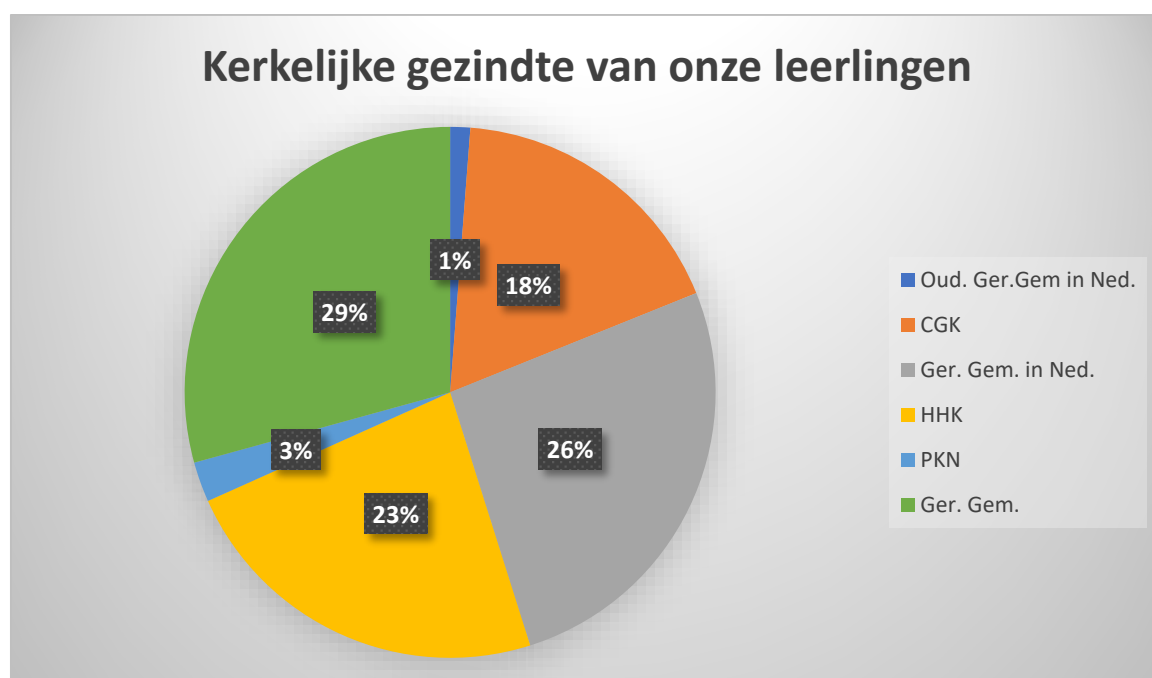
Personeel

Van directie, leerkrachten en onderwijsondersteunend personeel wordt verwacht dat zij volledig achter de identiteit van de school staan en daar tekenen zij bij hun benoeming ook voor op de identiteitsverklaring. Schoonmaaksters tekenen een enigszins aangepaste identiteitsverklaring, omdat zij niet met kinderen werken. Het bestuur (en de directie) voert sollicitatiegesprekken met te benoemen personeel. Met toekomstige lio-ers wordt een sollicitatiegesprek gevoerd door de directeur-bestuurder en een teamleider.

In de personeelsvergaderingen komen elk jaar enkele identiteitszaken aan de orde. Ook worden zaken die met identiteit te maken hebben besproken aan de hand van de afgenomen kwaliteitskaart 'levensbeschouwelijke identiteit'. Ook in de functioneringsgesprekken komt de identiteit aan de orde. Zaken die van buitenaf op ons afkomen, zijn noodzakelijk om goed te doordenken en de vraag daarover te stellen of die nieuwe dingen misschien in tegenspraak zijn met onze identiteit/kernwaarden.

Achtergrond leerlingen

Onze leerlingen zijn afkomstig uit de volgende kerkverbanden: Gereformeerde Gemeenten in Nederland, Gereformeerde Gemeenten, Christelijk Gereformeerde Kerk, Hersteld Hervormde Kerk, Protestantse Kerk in Nederland en de Oud Gereformeerde Gemeenten in Nederland. De verdeling van de kerkelijke gezindte was op 31 december 2023 zoals opgenomen in de onderstaande grafiek.

Toelating

Bij de toelating van leerlingen maken wij geen onderscheid in kerkverband, maar kijken we vooral of er voldoende overeenstemming is tussen de principes van thuis en school. De procedure hiervoor is vastgelegd in de schoolgids. De identiteit speelt dus een grote rol in ons gesloten toelatingsbeleid.

Geografische gebieden en afnemers

Onze school is een streekschool. Het voedingsgebied van onze school heeft een straal van ongeveer 15 kilometer. Ouders in dit voedingsgebied kiezen veelal om identiteitsredenen voor onze school. Ons leerlingenaantal blijft redelijk stabiel. Op 1 oktober 2023 hadden we 317 leerlingen. Het aankomende jaar verwachten we een lichte groei van het leerlingenaantal.

Onze leerlingen komen voornamelijk uit de gemeente Vijfheerenlanden, een klein aantal leerlingen komt uit een omliggende gemeente, zoals West-Betuwe.

Maatschappelijke ontwikkelingen

Er zijn steeds meer geluiden in de politiek en de samenleving te horen om niet langer het onderschrijven van de grondslag te eisen van ouders, maar om alleen te vragen om de grondslag van de school te respecteren. Dit kan de identiteit van de school aan (gaan) tasten, en kan daardoor een bedreiging vormen voor de eenheid tussen gezin en school. Gelukkig mogen we tot op heden nog steeds van de ouders vragen om de grondslag van onze school te onderschrijven.

Over het algemeen zien we een zorgelijke tendens waarbij de ruimte voor eigen personeels- en aannamebeleid en Bijbelse visie op verschillende onderwerpen kleiner lijkt te worden en onder het vergrootglas komt te liggen. Samen met onze besturenorganisaties en andere reformatorische geledingen proberen wij een antwoord te vinden op deze vraagstukken.

Daarnaast moet de gemeente Vijfheerenlanden stevig bezuinigen. Dit zou consequenties kunnen hebben voor bijvoorbeeld het huisvestingsbeleid. Wel is in de gemeenteraad van december 2021 besloten dat ons schoolgebouw in 2025 in aanmerking komt voor een grondige renovatie of nieuwbouw. Naast bovenstaande ontwikkelingen past dankbaarheid voor het onderwijsbestel dat we in Nederland hebben en de mogelijkheid om door de maatschappij gefinancierd reformatorisch onderwijs te organiseren. Onderwijs staat niet stil. Vernieuwing kan nodig zijn. Het is noodzakelijk om ons te verdiepen in de maatschappelijke ontwikkelingen en hierover in diverse geledingen met elkaar te spreken, opdat we gezamenlijk hierop een Bijbels gefundeerd antwoord kunnen geven. Ons onderwijs moet gebaseerd blijven op onze grondslag. Een reformatorische school verliest haar bestaansrecht als ze dit prijsgeeft. Wij hopen binnen de drieslag van kerk, school en gezin onze grondslag levend te houden en bidden om de zegen van de Heere daarover.

2. Verantwoording beleid

Dit hoofdstuk bevat de verantwoording over het beleid van het bestuur. Het is opgedeeld in vier paragrafen over de verschillende beleidsterreinen: Onderwijs & kwaliteit, Personeel & professionalisering, Huisvesting & facilitaire zaken, en Financieel beleid. Het hart van deze paragrafen wordt gevormd door de verantwoording over de gestelde doelen, het behaalde resultaten en de mogelijke vervolgstappen. De laatste paragraaf van dit hoofdstuk gaat in op de risico's en risicobeheersing.

2.1 Onderwijs en kwaliteit

Onderwijskwaliteit

Kwaliteit is van fundamenteel belang voor goed onderwijs. Daarmee staat of valt de ontwikkeling van onze school. Daarom is kwaliteit een apart beleidsterrein en is op school vastgelegd op welke wijze de school haar kwaliteit wil bewaren en verbeteren.

Tegelijk zijn we er echter ook van overtuigd dat niet alle kwaliteit meetbaar is. In de opvoeding en vorming van kinderen en volwassenen is niet alles in cijfers en percentages uit te drukken. Het doel van het voeren van een goede kwaliteitszorg is zowel kinderen als collega's in staat te stellen om met hun talenten optimaal om te gaan.

Kwaliteitszorg binnen onze school wil antwoord geven op de volgende vragen:

- Doen we de goede dingen?
- Doen we de dingen goed?
- Hoe weten we dat?
- Wat vinden anderen daarvan?
- Wat doen we met die informatie?

Wij zien kwaliteitszorg als een hulpmiddel om de kwaliteit van het onderwijs te bepalen, te bewaken en waar nodig te verbeteren en te borgen. Kwaliteitszorg helpt ons om op een planmatige wijze de kwaliteit van ons onderwijs in beeld te krijgen. Door op systematische wijze alle onderwijskundige aspecten te evalueren, krijgen we zicht op de sterke en minder sterk ontwikkelde onderdelen van ons onderwijs. Daardoor zijn we in staat voortdurend de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren.

Om de kwaliteit van het onderwijs te weten, evalueren en waar nodig te verbeteren, doen we aan zelfevaluatie. Primair doen we dat door alle vormen van beleid en de diverse schoolactiviteiten cyclisch te evalueren in de betreffende vergaderingen. Op basis van deze evaluatie bepalen we met elkaar het vervolg en waar nodig wordt extra verdiepend onderzoek gedaan.

Als extern instrument gebruiken we voor onze kwaliteitscyclus ParnasSys-WMK, dat is vastgelegd in het document Kwaliteitszorg. Hierbij zijn ook ontwikkelingen in ons samenwerkingsverband Berséba belangrijk. Berséba meet met hetzelfde systeem de basisondersteuning en het preventieve en curatieve onderwijsaanbod.

In 2023 zijn de kaarten 'Kwaliteitszorg en toetsinstrumenten' en 'Opbrengsten' afgenomen.

Uit de teambespreking naar aanleiding van de resultaten komen actiepunten naar voren welke opgepakt worden. Naast de cyclische afname van kwaliteitskaarten zijn er de metingen naar tevredenheid onder medewerkers, leerlingen en ouders, waarnaast jaarlijks de leerling veiligheidsbeleving gemeten wordt met Zien!+.

Wij rapporteren over onze kwaliteit:

- Een aantal keer per jaar aan het toezichhoudend bestuur middels een managementrapportage op verschillende beleidsterreinen van strategisch beleid;
- Jaarlijks aan de leden van de schoolvereniging middels het onderwijskundig- en financieel jaarverslag;
- Jaarlijks via de schoolgids aan alle ouders.

In het schoolplan is beschreven wat onze onderwijskundige visie is op opbrengsten (resultaten) en leerlingenzorg. Voor de leerlingenzorg verwijzen we ook naar het schoolondersteuningsprofiel (SOP).

Voor een meer gedetailleerde beschrijving van kwaliteitszorg verwijzen we naar ons beleidsdocument kwaliteitszorg, dit document is op te vragen bij de directie.

De definitie van onderwijskwaliteit is beschreven in ons handboek bestuur en toezicht, aan de hand van richtinggevende uitspraken en kaders. Het is belangrijk dat het bestuur zicht heeft op de onderwijskwaliteit. Door middel van rapportages houdt de directeur-bestuurder het bestuur op de hoogte van de onderwijskwaliteit. Hij rapporteert dan aan de hand van de richtinggevende uitspraken en de vastgestelde kaders. Dit wordt geborgd middels de jaaragenda van het bestuur.

Het handboek bestuur en toezicht is op te vragen bij de directie.

Doelen en resultaten

Het verslagjaar 2023 is een jaar waarin de schoolplanperiode 2019-2023 afliep. De belangrijkste doelstellingen voor deze schoolplanperiode worden puntsgewijs weergegeven, beoordeeld en voorzien van een korte evaluatie.

Beleidsvoornemen: Er is een nieuw schoolplan (2019-2023) ontworpen en vastgesteld, waarbij de PDCA cyclus een belangrijk aandachtspunt is.

Gehaald

Deels behaald

Niet behaald

Toelichting: Het nieuwe schoolplan is een duidelijke beschrijving van waar we over vier jaar willen staan, met per jaar een logische verdeling over de vier cursusjaren. Er is een nieuw format van jaarplannen ontwikkeld, waarbij op twee evaluatiemomenten per schooljaar grondig wordt geëvalueerd en bijstellingen worden gemaakt indien nodig. Deze evaluaties van MT en directie worden gebruikt voor de inhoudelijke rapportages aan de toezichthouder.

Beleidsvoornemen: (Onderwijskundig beleid) Het aanbod sluit aan bij het (beoogde) niveau van de leerlingen en wordt afgestemd op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie, waarbij een doorgaande lijn van groep 1-8 wordt beoogd.

Gehaald

Deels behaald

Niet behaald

Toelichting: Dit beleidsvoornemen is in 2020 afgerond. Hiervoor liep een nascholingstraject voor de methode Nieuwsbegrip, waarbij de didactische aanpak in de eerste twee kwartalen van 2020 door middel van collegiale consultatie, begeleiding van onze interne schoolopleiders én klassenbezoeken van de begeleidingsdienst zoveel mogelijk is bijgestuurd ten einde een doorgaande lijn te bewerkstelligen.

Beleidsvoornemen: (Onderwijskundig beleid) De schoolregels worden opnieuw vormgegeven en uitgewerkt aan de hand van de kernwaarden en zullen ook in lokalen zichtbaar gemaakt worden.

Ook worden SoVa-lessen, het werk van de gedragscoach en het talentonderwijs beter op elkaar afgestemd, teneinde de veiligheidsbeleving voor kinderen te verhogen.

Gehaald	Deels behaald	Niet behaald
<p>Toelichting: De schoolregels zijn in 2021 opnieuw vormgegeven en gekoppeld aan de kernwaarden. De kernwaarden zijn gevisualiseerd en zichtbaar in elk lokaal en in de gehele school. Zo zijn de werknemers en leerlingen zich voortdurend bewust van de kernwaarden en de daaruit voortkomende schoolregels.</p> <p>Er is een heldere afstemming tussen de IB-ers en gedragscoach. Preventieve zorg is hierbij het uitgangspunt. Er is in alle groepen voldoende uitdaging voor de meerbegaafde leerlingen, de talentcoach coördineert dit in samenspraak met de IB-er. De talentcoach heeft een ondersteunende rol, hier zijn we tevreden over.</p> <p>De afgelopen tijd hebben we nagedacht over een nieuwe SoVa-methode. De bovenbouw draaide in schooljaar 2022-2023 een pilot met de nieuwe methode van Jelte v/d Kooij ('Zie eens'). In schooljaar 2023-2024 is deze pilot uitgebreid naar de middenbouw. Deze methode is gekoppeld aan PCM. De verwachting is dat er in schooljaar 2023-2024 een beslissing wordt genomen over met welke SoVa-methode we verder gaan werken.</p>		

Beleidsvoornemen: (Personeelsbeleid) Er is eind 2020 een eenduidige en duidelijke visie op personeel en organisatie, beschreven in een helder strategisch plan.

Gehaald	Deels behaald	Niet behaald
<p>Toelichting: De organisatieontwikkeling met directeur en MT, onder begeleiding van een adviseur van de VGS, is in 2022 afgerond.</p> <p>Onder begeleiding van een adviseur van de VGS is er ook gewerkt aan het opstellen van beleid op het gehele gebied van personeelsbeleid. Eind 2023 is het opstellen van de beleidsdocumenten afgerond en zijn de documenten ter advisering aan de MR voorgelegd. In 2024 worden de documenten door het bestuur vastgesteld en geïntroduceerd binnen het team.</p>		

Beleidsvoornemen: (Kwaliteitszorg) Met ingang van 2019-2020 werken we met een cyclisch kwaliteitszorg meetinstrument.

Gehaald	Deels behaald	Niet behaald
<p>Toelichting: Binnen ParnasSys WMK verbeteren en borgen we op een systematische manier onze kwaliteit. Dit beleidsvoornemen liep over meerdere schooljaren. Aan de hand van de resultaten werd teambreed of bouwbreed vergaderd, waaruit actiepunten voortvloeien. Het inrichten van het systeem is als zodanig behaald. Ook is de nieuwe manier van werken onderdeel van onze manier van werken/gedrag geworden.</p>		

In 2023 is er een nieuw schoolplan opgesteld voor de schoolplanperiode 2023-2027. De grote ontwikkeldoelen voor de komende vier jaren staan hieronder vermeld.

Speerpunt 1: Vorming van onze leerlingen.

Wat willen we uiterlijk in D.V. 2027 bereikt hebben?

- We hebben een heldere leerlijn wat betreft burgerschap. Deze leerlijn is doelgericht en samenhangend.
- Er is een heldere visie op burgerschap en is er – als uitwerking van deze visie – een doorgaande lijn waarin het curriculum is beschreven.
- We geven onze leerlingen door middel van ons onderwijs voldoende handvatten mee om als burger in de 21^e eeuwse samenleving te kunnen functioneren.

- We werken structureel en planmatig aan mediaopvoeding.		
Behaald	Deels behaald	Niet behaald
<p>Toelichting: Onze Bijbelse opdracht is kort samengevat in het grote gebod: God liefhebben boven alles en onze naaste als onszelf. Die boodschap willen we doorgeven en voorleven binnen onze school. We willen invulling geven aan de Wet Burgerschap vanuit een Bijbels denkkader. Zo benaderen we ook de kernbegrippen vrijheid, gelijkheid en solidariteit.</p> <p>In 2023 is onze visie op burgerschap vastgesteld. Ook zijn we in 2023 begonnen met het uitvoeren van een nulmeting op het gebied van burgerschap, die nulmeting willen we in 2024 afronden. Door die nulmeting krijgen we inzicht in mogelijke hiaten in ons burgerschapsonderwijs.</p> <p>Ook is er in 2023 een oriëntatie gestart op een methode voor mediawijsheid. Deze oriëntatie loopt door in 2024.</p>		

Speerpunt 2: Personeel en organisatie.

Wat willen we uiterlijk in D.V. 2027 bereikt hebben?

- We geven invulling aan goed werkgeverschap: onze school is een heel fijne plek om te werken en te leven.
- We besteden periodiek aandacht aan borging van expertise door specialisten en we investeren in nieuwe collega's.
- Onze schoolorde is up-to-date.
- Onze documenten zijn gestructureerd terug te vinden en makkelijk bereikbaar.
- Er zijn de afgelopen jaren veel nieuwe ontwikkelingen in gang gezet, zoals PCM, EDI en hoogbegaafdheid. De opgedane kennis en de gemaakte afspraken worden geborgd en de ontwikkelingen worden geborgd en uitgebouwd.

Behaald	Deels behaald	Niet behaald
<p>Toelichting: Onze personeelsleden maken het verschil! Zij geven dagelijks invulling aan de missie en visie van onze school. Daarom is werkgeverschap voor ons een belangrijk onderwerp.</p> <p>In 2023 hebben onze nieuwe collega's goede begeleiding ontvangen. Ook is de schoolorde in 2023 up-to-date gemaakt. De leerkrachtenschijf is in 2023 gestructureerd, documenten zijn nu makkelijk bereikbaar. In schooljaar 2023-2024 zijn we verder gegaan met teamscholing PCM, bovendien wordt PCM structureel onder de aandacht gebracht via de mededelingenbladen.</p>		

Speerpunt 3: Leerlinggedrag.

Wat willen we uiterlijk in D.V. 2027 bereikt hebben?

- We hanteren schoolbreed een doorlopende leerlijn SOVA en SEVO, middels een methode.
- We hebben voldoende kennis om de SOVA en SEVO-lessen te geven aan onze leerlingen van groep 1 tot en met 8.
- We hebben meer specialisten 'gedrag'.
- We hebben een actieve en betrokken gedragscommissie, bestaande uit teamleden en ouders.

Behaald	Deels behaald	Niet behaald
<p>Toelichting: Onze leerlingen, nu en in de toekomst, leren in de (seculiere) samenleving van de 21e eeuw op een Bijbelse wijze met zichzelf en anderen omgaan.</p> <p>In 2023 hebben we de schoolbrede methode 'Wonderlijk gemaakt' aangeschaft voor het geven van SEVO-lessen. Ook hebben de ouders de ouderbrochure hiervan ontvangen. Deze lessen worden gegeven vanaf 2024. De oriëntatie op een nieuwe SOVA-methode loopt door in 2024.</p>		

Speerpunt 4: Passend Onderwijs.

Wat willen we uiterlijk in D.V. 2027 bereikt hebben?

- Onze personeelsleden zijn gegroeid in het bieden van de juiste begeleiding aan leerlingen met extra zorg- en ondersteuningsbehoefte.
- Een deel van ons onderwijs is speciaal ingericht voor onze doeners.
- We hebben de communicatie richting ouders op orde wat betreft de extra zorg die we bieden aan hun kind.
- We hebben heldere kaders en afspraken wanneer een leerling extra ondersteuning nodig heeft, welke stappen er dan worden gezet om de juiste zorg en ondersteuning te bieden en wat we wel en niet kunnen bieden.

Behaald

Deels behaald

Niet behaald

Toelichting: We willen zoveel mogelijk tegemoet komen aan de eigenheid van iedere leerling binnen de groep, omdat wij het onze Bijbelse opdracht vinden om zoveel mogelijk te stimuleren dat ieder kind zijn talenten ontdekt en dienstbaar in leert zetten.

In 2023 is een oriëntatie gestart op een eventuele klusklas, deze oriëntatie loopt door in 2024. In 2023 zijn er door de IB-ers richtlijnen opgesteld over de communicatie richting ouders wat betreft de extra zorg die we bieden aan hun kind. Deze richtlijnen zijn ook gedeeld met de ouders. Verder moet dit onderwerp nog uitgediept worden in de komende jaren.

Speerpunt 5: Op weg naar een nieuw schoolgebouw.

Wat willen we uiterlijk in D.V. 2027 bereikt hebben?

- We hebben een hedendaags schoolgebouw, aansluitend op geldende huisvestingsnormen en ons onderwijsconcept.
- We hebben een school die ruimte biedt voor zorg (rt-ruimte, plus- en klusklas, time-out ruimtes, een keuken voor leerlingen).
- We hebben een plein met genoeg speelruimte en/of een mooie schoolhof.
- We hebben een goede klimaatbeheersing in de hele school.
- We hebben ruimtes die flexibel zijn in te delen of te vergroten/verkleinen, afhankelijk van de situatie.

Behaald

Deels behaald

Niet behaald

Toelichting: Momenteel worden de voorbereidingen getroffen om te komen tot een hedendaags schoolgebouw, aansluitend op geldende huisvestingsnormen en ons onderwijsconcept.

Omdat er nog veel dingen onbekend zijn over de verbouw/nieuwbouw van ons schoolgebouw, zijn er in 2023 alleen nog maar voorbereidende acties uitgevoerd door de directie en de bouwcommissie.

Er is een onderzoekende houding merkbaar bij personeel. Zo zijn er collega's die in het kader van een gevolgde opleiding onderzoek deden en er vonden externe onderzoeken plaats. Als school zijn we een erkende opleidingsschool, waarbij een onderzoekmatige houding van personeel een belangrijk item is. Te denken valt ook aan de kwaliteitsaudit en de analyses die we maken, alsmede de onderzoeken naar gedrag en het effect van interventies.

Overige ontwikkelingen

In 2023 hadden we niet meer met schoolsluitingen te maken wegens het coronavirus. Door middel van het Nationaal Programma Onderwijs werd er in schooljaar 2022-2023 nog wel extra aandacht gegeven aan de vertragingen die leerlingen hebben opgelopen wegens het coronavirus. Ook was er een hoog (ziekte)verzuim van personeel. Enkele leerkrachten vielen langdurig uit.

Toekomstige ontwikkelingen

In 2022 zijn we begonnen met de vorming van een visie op burgerschap, in 2023 is deze visie afgerond en vastgesteld. In schooljaar 2023-2024 wordt er verder nagedacht over het vormgeven van burgerschapsonderwijs. Dit doen we door het uitvoeren van een nulmeting op het gebied van burgerschap. Ook wordt er in schooljaar 2023-2024 verder nagedacht over het organiseren van extra uren bewegingsonderwijs. Dit is een verplichting vanuit de overheid.

Onderwijsresultaten

Voor de onderwijsresultaten van onze school verwijzen we naar www.scholenopdekaart.nl.

Internationalisering

Onze school is niet actief op het gebied van internationalisering. Wel wordt vanaf groep 1 ingezet op goed Engels onderwijs.

Onderzoek

Op onze school is er geen beleid op het thema onderzoek.

Inspectie

In 2023 is er geen inspectiebezoek geweest. Voor het verslag van het beknopte inspectieonderzoek in 2020 verwijzen we naar onze website.

Visitatie

In november 2023 vond er een bestuurlijke visitatie plaats. Een commissie onder leiding van een onafhankelijke voorzitter heeft het bestuurlijk handelen op onze school onderzocht. De visitatoren hebben allerlei documenten doorgenomen, gesprekken gehad met de toezichthouders, de directeur-bestuurder, MR-leden en MT-leden. Eind 2023 is er reeds een mondelinge terugkoppeling van de visitatie ontvangen, die was positief. In 2024 wordt de visitatierapportage binnen het bestuur besproken. Daarom wordt hier verder op teruggekomen in het jaarverslag van 2024.

In 2023 heeft Driestar onderwijsadvies een audit uitgevoerd op schoolniveau. Onderdeel van die audit waren de volgende zaken: een documentenanalyse, gesprekken met leerlingen, ouders, leraren en schoolleiding/IB, de afname van een cultuurscan die inzicht biedt in hoe teamleden de schoolcultuur beleven en het afleggen van klassenbezoeken. De uitslag van deze audit was heel positief. De auditoren merkten openheid, toegankelijkheid en betrokkenheid. De volgende punten kwamen naar voren:

- De aandacht voor het pedagogisch klimaat binnen een structuur die zich kenmerkt door rust, reinheid en regelmaat.
- Een hoog arbeidsethos in de hele school.
- Hoge resultaten voor de Eindtoets in het algemeen en voor het vakgebied rekenen in het bijzonder.
- De ingezette ontwikkelingen vanuit het MT worden in het team als positief ervaren.

Uiteraard kwamen er ook leerpunten naar voren. Die punten hebben een plaats gekregen in het schoolplan 2023-2027 en in het jaarplan voor 2023-2024.

Passend onderwijs

Passend onderwijs is niet alleen een onderwerp waarover we verplicht zijn na te denken. Het is ook een Bijbelse opdracht voor onderwijs aan ál onze leerlingen, ook de leerlingen die een bijzondere ondersteuningsbehoefte hebben. Dat geldt zowel minder- als meerbegaafde leerlingen. Het is ons streven om elke leerling thuisnabij onderwijs te geven, waarbij we onze mogelijkheden én onze grenzen hebben beschreven in het schoolondersteuningsprofiel (SOP). Dit SOP is tegelijk met ons schoolplan in 2023 opnieuw vastgesteld.

Voor passend onderwijs komen twee grotere - en in voorkomende gevallen ook bijkomende kleinere - financieringsstromen naar onze school. De twee grootste stromen komen vanuit de lumpsumvergoeding en het samenwerkingsverband Berséba. Mede in verband met onze streekfunctie en de grote afstand tot een school voor reformatorisch speciaal onderwijs, stellen we ons hoge doelen aan passend onderwijs.

We hebben regelmatig contact met Berséba door middel van bijeenkomsten voor directie, IB-ers en onderwijsassistenten. Daarnaast is er jaarlijks contact met de regiomanager en indien nodig is er contact over specifieke zorgvragen. We ervaren de rol van Berséba als positief, ze denken met ons mee op alle gebied rond passend onderwijs.

De doelen die we ons, mede vanuit de richtinggevende uitspraken voor lumpsum en passend onderwijs, hebben gesteld zijn nader beschreven in ons SOP. Het SOP is opgesteld door de IB-ers, de directie en het MT. Het hele team is bij het opstellen hiervan betrokken geweest. Het SOP wordt jaarlijks geactualiseerd en indien nodig bijgesteld. Het SOP is op te vragen bij de directie.

De hoofdlijnen van de doelen uit ons SOP worden hieronder benoemd:

- I. Een zorgstructuur waarbij de interne begeleiding (IB) een belangrijke taak heeft in het vroegtijdig signaleren en het goed begeleiden van onze leerkrachten. Hierbij wordt een leerkracht veel ontzorgd.
- II. Leerlingbegeleiding en remedial teaching binnen en buiten de groep goed organiseren, gericht op een effectieve ondersteuning aan leerling en leerkracht. Hier gaat vrijwel de hele bekostiging vanuit Berséba aan op.
- III. Formatieve interventies gericht op het realiseren van extra (preventieve) ondersteuning aan leerlingen door bijvoorbeeld inzet van een gedragscoördinator.
- IV. Extra begeleiding (naast die in de groepen) van meerbegaafde leerlingen door de aanstelling van een talentcoach. De talentcoach geeft les en leiding aan de plusgroepen en heeft een belangrijke stimulerende werking naar de leerkrachten.

Extra ondersteuning nieuwkomers

Onze school heeft geen nieuwkomers, dus dit onderwerp is voor ons niet van toepassing.

Sociale veiligheid

Sociale veiligheid is een belangrijk thema. Het is heel belangrijk dat elk kind veilig is op school en zich ook veilig voelt. Daarnaast is veiligheid ook heel belangrijk voor de personeelsleden.

Als school hebben we een sociaal veiligheidsplan waarin staat hoe we omgaan met onderwerpen zoals pesten, geweld, discriminatie, agressie en seksuele intimidatie én hoe we deze zaken kunnen voorkomen. Vanuit onze identiteit willen we deze aspecten inkaderen in onze christelijke visie en handelen vanuit onze visie op het gebied van sociale veiligheid. Onze christelijke levensvisie houdt een hoge roeping in naar elkaar en naar God. We proberen in overeenstemming met Gods wil en geboden te leven en respectvol met de medemens om te gaan. Het inkaderen gebeurt doordat we vanuit deze werkwijze bijzonder alert zijn op welbevinden, pestgedrag en discriminerende uitlatingen. Pestgedrag en discriminatie wordt niet getolereerd en daar spreken we elkaar (leerlingen en collega's) op aan.

Dit veiligheidsplan is opgesteld met andere FPO-scholen en daarna schoolspecifiek gemaakt door het MT van onze school. Daarna is het plan besproken met het hele team.

Vierjaarlijks wordt er een personeelstevredenheidsonderzoek gedaan en daarbij is sociale veiligheid een belangrijk thema. Het thema veiligheid scoorde met het tevredenheidsonderzoek in 2021 een 3,42 op de schaal van 1 tot 4. Met deze score zijn we tevreden.

Onder de leerlingen en leerkrachten wordt ook elk jaar de schoolmonitoring afgenomen door middel van de vragenlijsten van Zien!+. De uitslag hiervan wordt geanalyseerd en indien nodig worden er acties aan gekoppeld.

Het beleidsplan en de uitkomsten van de onderzoeken binnen het beleidsplan worden zo nodig geëvalueerd in het bestuursoverleg, directieoverleg en teamoverleg.

Eventuele verbeteracties voortkomende uit de evaluatie worden opgenomen in het plan van aanpak van de RI&E. Via dit plan van aanpak wordt ook de voortgang in de uitvoering bewaakt.

Als school hebben we twee interne vertrouwenspersonen en een externe vertrouwenspersoon. Elk jaar wordt er verslag uitgebracht. In 2023 waren er geen meldingen van zaken waar de vertrouwenspersonen bij betrokken waren.

Gezien de scores van onze school op het gebied van sociale veiligheid, waar we tevreden over zijn, hebben we het tot op heden niet nodig gevonden om gebruik te maken van extern ondersteuningsaanbod op het gebied van sociale veiligheid.

2.2 Personeel en professionalisering

Doelen en resultaten

Het personeelsbeleid van onze school sluit aan bij de cao reformatorisch primair onderwijs, waarvan de tekst is vastgesteld door het college van bestuur van de Vereniging voor Gereformeerd Schoolonderwijs, nadat daarover overeenstemming is bereikt met de raad van bestuur van de Reformatorisch Maatschappelijke Unie werknemers, en nadat daarover de leden van de VGS en de RMU zijn geraadpleegd.

Er zijn door het bestuur richtlijnen opgesteld voor deeltijdarbeid.

In dit jaarverslag is elders te lezen dat ons personeel zich naast de dagelijkse lespraktijk in vele onderwijskundige zaken heeft verdiept en nog verdiept. Wij proberen een evenwichtige taakverdeling onder het team te bevorderen, wat beschreven is in ons werkverdelingsplan. Het persoonlijk ontwikkelingsplan (pop) van de teamleden is een speerpunt van ons personeelsbeleid. In elk functioneringsgesprek komt het persoonlijk ontwikkelingsplan (pop) van het betreffende teamlid aan de orde. Wel zijn we als MT aan het nadenken over de gesprekkencyclus. We hebben daarvoor een workshop gevolgd bij VGS. We willen dit in 2024 verder uitrollen. Het volgen van individuele cursussen door personeelsleden blijven we stimuleren.

In 2020 zijn we gestart met een gezamenlijke nascholing PCM. In deze cursus gaat het vooral om persoonlijkheidsvorming. Elk mens heeft immers een bepaalde eigenheid en dat geldt ook van onze leerlingen. In de jaren daarna hebben we deze PCM-scholing voortgezet. Daarnaast zijn we in 2021 begonnen met een teambrede scholing Engels. Ook deze scholing is in 2022 en 2023 voortgezet.

Beleidsvoornemen: Er is een eenduidige en duidelijke visie op personeel en organisatie, beschreven in een helder strategisch plan.

Gehaald

Deels behaald

Niet behaald

Toelichting: Deze organisatieontwikkeling met directeur en MT, onder begeleiding van een adviseur van de VGS, heeft door ziekteverzuim van een van de MT-leden en daarna de directeur vertraging

opgelopen. Maar in 2023 zijn alle documenten rond personeelsbeleid afgerond. Begin 2024 wordt hierover advies van de MR ontvangen, daarna worden de documenten vastgesteld door het bestuur en gedeeld met het team. In het personeelsbeleid is opnieuw gekeken naar de formele gesprekkencyclus en een effectieve aansturing van ons groter geworden personeelsbestand. Ons doel om strategisch beleid in samenhang te brengen door beleidsrijke doelen te formuleren en een passende verantwoordingsstructuur daarvoor te ontwerpen, is hiermee behaald.

Beleidsvoornemen: Als personeel hebben we teambrede nascholing op het gebied van didactiek en instructie, waaraan we een effectieve bijdrage hebben. Iedereen die een cursus/opleiding volgt, deelt de opgedane kennis met het team. Als team zijn we ons bewust van onze gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Gehaald	Deels behaald	Niet behaald
<p>Toelichting: In bouw- en personeelsvergaderingen wordt opgedane kennis gedeeld. Er wordt door (parallel en duo) collega's goed samengewerkt op veel gebieden, waarbij een aandachtspunt blijft dat onderlinge verschillen tussen leerkrachten geen of weinig effect mogen hebben op de parallelgroepen en er zoveel mogelijk een doorgaande lijn zichtbaar is. Onze schoolopleiders en teamleiders hebben hier een belangrijke rol in.</p>		

Toekomstige ontwikkelingen

We verwachten dat het aantal leerkrachten dat parttime werkt de komende jaren toeneemt op onze school. De overdracht tussen de leerkrachten wordt daardoor steeds belangrijker.

Het uitgangspunt dat er maximaal twee verschillende leerkrachten voor een groep staan, willen we blijven vasthouden. Dat betekent wel dat de formatie steeds ingewikkelder kan worden.

We verwachten geen ontwikkelingen die leiden tot aanpassingen van het gevoerde beleid.

Zaken in het afgelopen jaar met personele betekenis

Diverse collectieve en individuele scholingstrajecten hebben in 2023 plaatsgevonden.

Teambrede nascholingen waren onder meer:

- a) Scholing Engels;
- b) Scholing PCM;
- c) Implementatie van een nieuwe rekenmethode;
- d) Implementatie van een nieuw leerlingvolgsysteem voor de onderbouw (Leerlijnen van ParnasSys).

Individuele (na)scholingen:

- a) De Ad-Pep opleiding niveau 5 voor twee van onze onderwijsassistenten;
- b) Een pabo-opleiding voor twee lerarenondersteuners die werken-leren;
- c) Een leerkracht volgt de post HBO opleiding tot Bewegingsonderwijs;
- d) De IB-er van de onderbouw volgt de post HBO opleiding tot IB-er;
- e) De coördinator Nieuwsbegrip en teamleider bovenbouw hebben een cursusdag over begrijpend lezen bijgewoond;
- f) De gedragscoach/SoVa-coördinator heeft een cursus gevolgd.

Daarnaast zijn er studiedagen en/of netwerkbijeenkomsten bijgewoond, waaronder de jaarlijkse BHV herhalingscursus, EHBO-cursus, mediatraining en de schoolleidersdag.

Uitkeringen na ontslag

Onze school heeft ontheffing van het Participatiefonds en is eigen risicodrager. We zijn dus wettelijk verplicht om de WW-uitkering van een ontslagen personeelslid te betalen. Ook de tijd dat de school zo'n WW-uitkering moet betalen is gebonden aan wettelijke voorschriften. Om dit in voorkomende gevallen te kunnen betalen, heeft de school hiervoor een reserve gevormd.

Op 30 december 2022 is een vaststellingsovereenkomst ondertekend waarin is afgesproken dat een personeelslid met ingang van 1 april 2023 met ontslag zou gaan. Voor deze mogelijke WW-kosten vanaf april 2023 is reeds in de jaarrekening van 2022 een voorziening opgenomen. In 2023 hebben er onttrekkingen uit deze voorziening plaatsgevonden.

Door goed werkgeverschap en naleving van de Wet Verbetering Poortwachter wordt zo veel mogelijk voorkomen dat werknemers na langdurige ziekte ontslagen zouden moeten worden.

Als er in de toekomst sprake zou zijn van bedrijfseconomisch ontslag, worden daarvoor tijdig passende maatregelen genomen om zo veel mogelijk te voorkomen dat iemand een WW-uitkering aan zou moeten gaan vragen.

Strategisch personeelsbeleid

Zoals elders in dit verslag beschreven, is er gewerkt aan een (nieuw) strategisch personeelsbeleid. Dit traject, waarbij we begeleid werden door de VGS, werd in 2023 grotendeels afgerond. Hierin is de dialoog tussen bestuur, toezicht, schoolleiding en personeel uiterst belangrijk. Naast de informatie uit functioneringsgesprekken, is er op personeelsvergaderingen gesproken over 'personeel en organisatie'. Ook worden personeelsleden betrokken bij de ontwikkeling van het strategisch personeelsbeleid door middel van de personeelsvergaderingen en meedenk-commissies.

In 2023 is er tijdens het proces om te komen tot een nieuw schoolplan, uitvoerig gesproken over de onderwijskundige visie en de uitdagingen van buitenaf en binnenuit waar we als school voor staan. De gesprekken die in het maatschappelijk werkveld uitvoerig gaande zijn over diverse thema's, waaronder 'passend onderwijs' en 'burgerschap' hebben ook betrekking op de positionering van onze school. Het personeelsbeleid is onlosmakelijk verbonden aan de onderwijskundige visie en maatschappelijke trends die ons niet ontgaan. Als eenpitter stellen we jaarlijks een (meerjarig) bestuursformatieplan vast, waarin we het meerjarig personeelsbeleid zoveel mogelijk uitwerken in concrete maatregelen.

Ook is het belangrijk dat tevredenheid van personeel wordt gemonitord en geëvalueerd. Vierjaarlijks wordt de tevredenheid onder personeel gemeten door gebruik te maken van ons systeem voor kwaliteitszorg ParnasSys | WMK. Na twee jaar wordt in een kleine(re) tevredenheidspelling de stand van zaken opgenomen. De uitkomst van beide onderzoeken wordt in de dialoog met personeel, toezichthoudend bestuur en MR besproken, waarbij de conclusies een plaats krijgen in het schooljaarplan. De laatste grote tevredenheidspelling vond plaats in cursusjaar 2020-2021. De uitkomsten hiervan worden in de volgende tabel weergegeven:

Domein	Score	Waardering
Kwaliteitszorg	3,09	Voldoende
Leerstofaanbod	3,22	Voldoende
Leertijd	3,55	Goed
Pedagogisch Handelen	3,17	Voldoende
Didactisch Handelen	3,15	Voldoende
Afstemming	3,17	Voldoende
Actieve en zelfstandige rol van leerlingen	3,33	Ruim voldoende
Schoolklimaat	3,36	Ruim voldoende
Ondersteuning leerlingen	3,20	Voldoende

Opbrengsten	3,28	Voldoende
Integraal Personeelsbeleid	3,23	Voldoende
Sociale veiligheid	3,42	Ruim voldoende
Identiteit	3,52	Goed
Beroepshouding	3,13	Voldoende

In de tevredenheidspeiling kon een score worden gegeven van 1 (niet tevreden) t/m 4 (zeer tevreden), waarbij we de norm hanteren van 3,0. Alles wat onder 3 zit, of punten waarbij de meningen te veel uiteenlopen (deviatie vanaf 1,0), zijn opgepakt als aandachtspunt en gebord in het jaarplan. De respons van collega's is hoog, 81%.

Het personeelsbeleid wordt afgestemd op de onderwijskundige visie van de school. En tegelijk moeten we eerlijk zeggen dat dit nu moeilijker is dan verschillende jaren geleden. Er is veel gebrek in ons land aan goed personeel en daar merken wij ook de gevolgen van doordat vacatures soms lastig vervuld kunnen worden. Tijdens sollicitatiegesprekken is er altijd aandacht voor de houding van de sollicitant ten opzichte van de onderwijskundige visie en ook voor de vraagstukken waar de school voor staat. Het personeelsbeleid is geïmplementeerd en heeft ook een plaats in de bestuursfilosofie. Elk jaar krijgt het personeel een functioneringsgesprek. Tijdens deze gesprekken worden eventuele acties besproken. De bestuursfilosofie en het beleid dat daarmee te maken heeft, wordt besproken op een personeelsvergadering en daarnaast heeft het ook een plaats bij de bespreking over de formatie. Een uitgangspunt is bijvoorbeeld dat we niet meer dan twee verschillende leerkrachten per groep willen hebben.

We hebben werkdrukmiddelen ontvangen om de werkdruk van het personeel naar beneden te krijgen. We zetten veel onderwijsassistentie in binnen de groep om de leerkracht te ontlasten en de kinderen gepast onderwijs te geven. Aan elke hele werktijdfactor van onderwijsgevend personeel zijn twee hele dagen toegekend om op te nemen als vier ambulante dagdelen. Een duo-collega of vervanger valt in, waardoor de betreffende collega administratief werk kan verrichten. Ook krijgen de combinatiegroepen en grote groepen waar nodig extra ondersteuning van een leerkracht, onderwijsassistent of lerarenondersteuner. Daarnaast hebben we een stafmedewerker die veel taken uit handen neemt van de directeur-bestuurder en van het MT. Er is ook een medewerker die ICT-taken op zich neemt en daardoor werkzaamheden van leerkrachten uit handen neemt. Daarnaast proberen we onnodig vergaderen te voorkomen.

Een belangrijk doel van de school is dat er goed onderwijs gegeven dient te worden. Om dat te kunnen waarmaken hebben we ook goed geschoold personeel nodig. In 2023 hebben we als personeel teamscholing Engels gevolgd waarbij de nadruk ligt op de spreekvaardigheid. Ook hebben we een teamscholing PCM gevolgd waarbij we ons richten op de verschillende persoonlijkheidstypen van collega's en leerlingen.

We werken op school niet met vakleerkrachten op het gebied van Engels. We vinden het namelijk belangrijk dat elke leerkracht goed Engels beheerst. Engels is breder toepasbaar dan het moment waarop je Engels krijgt en daarom is het mooi als de eigen leerkracht genoeg kennis en kunde heeft over het vak Engels.

Het liefst zouden we hebben dat alle kinderen ook bewegingsonderwijs krijgen van de eigen leerkracht. Dit is echter niet mogelijk door de bevoegdheidseisen. Sommige leerkrachten geven nu aan verschillende groepen bewegingsonderwijs. Vooralsnog geven alleen eigen personeelsleden bewegingsonderwijs aan de kinderen van onze school.

Banenafsprak

In 2023 zijn er geen werknemers op onze school benoemd (geweest) die onder de banenafsprak vallen. Ook zijn er geen banen voor deze doelgroep gerealiseerd en hierop zijn geen acties ondernomen.

2.3 Huisvesting en facilitair

Doelen en resultaten

Visie huisvesting

Een goed (onderhouden) gebouw is belangrijk voor doorgang van het primaire proces, het lesgeven aan de leerlingen. Het schoolgebouw wordt door leerkrachten en leerlingen gebruikt en dient daarop afgestemd te zijn. Naast lokaalruimte zijn (flexibele) werkplekken belangrijk voor de ondersteuning van het primaire onderwijsproces en het zelfstandig werken van leerlingen.

Praktijk en ontwikkelingen

Sinds de verbouwing van 2010 hebben we 15 leslokalen; alles in permanente bouw.

Vanaf augustus 2017 werken we met 14 groepen, met een uitzondering van schooljaar 2022-2023 (wegens personeelstekort hadden we toen 13 groepen). De instroomgroep in schooljaar 2022-2023 is gestart in december 2022. In schooljaar 2023-2024 startte de instroomgroep in november 2023.

Per 1 oktober 2023 hadden we 317 leerlingen. We verwachten voor de aankomende jaren een lichte groei. Deze groei heeft te maken met de nieuwbouw in Leerdam-West.

In 2020 is er een schoolzone aangelegd. Om de wens tot uitbreiding, de verkeerssituatie én verduurzaming van het schoolgebouw gelijktijdig goed op te pakken, zijn we in 2019 hierover op gesprek uitgenodigd bij de wethouder van de gemeente en diens ambtenaren. In 2020 zijn deze contacten doorgelopen en in 2021 is er begonnen met een haalbaarheidsonderzoek naar het schoolgebouw, dit onderzoek is in 2022 afgerond. In 2024 vindt er nog een nader onderzoek plaats naar de mogelijkheden voor een energieneutraal schoolgebouw. Onze voorkeur en wens is om het huidige schoolgebouw te verbouwen, maar dat hangt mede af van een buurtonderzoek en verkeersveiligheid. Het buurtonderzoek en het onderzoek naar verkeersveiligheid vindt volgens planning in 2024 plaats.

Schoolhof

Na de verbouwing in 2010 is de schoolhof uitgebreid en gedeeltelijk vernieuwd. Onze schoolhof daagt door ruimte en speeltoestellen uit tot veel en veelzijdig bewegen. Dit is des te belangrijker omdat onze school een streekschool is, waar tussen de middag veel kinderen op school blijven. Jaarlijks worden de speeltoestellen geïnspecteerd en waar nodig worden reparaties uitgevoerd. In 2020 is er een nieuw speeltoestel geplaatst. Het mooie is dat de kinderen hebben meegedacht in het ontwerp dat voor het nieuwe speeltoestel was gemaakt. In 2022 is er nogmaals een nieuw speeltoestel geplaatst.

Onderhoud

De onderhoudscommissie (OC) vervult een adviserende taak voor de school. Daarnaast treedt ze ook controlerend op en onderneemt acties. De OC bestaat uit 4 leden. Daarnaast is er een persoon bij betrokken die tevens deel uit maakt van het bestuur. Daardoor is de OC automatisch direct betrokken bij relevante (bestuurs)zaken. Er wordt tweejaarlijks in de herfst een onderhoudsinspectie uitgevoerd van de gebouwen, waarbij de gehele commissie betrokken is. Deze inspectie dient ook om onze eigen bevindingen neer te zetten naast de externe meerjaren onderhoudsplanning.

In 2016 is het professioneel meerjaren onderhoudsplan (MOP) opnieuw vastgesteld voor een periode van 10 jaar. Met behulp van het MOP moet het bestuur ook de hoogte van de jaarlijkse dotatie voor de onderhoudsreserve vaststellen. In het financieel jaarverslag over 2023 is een en ander opgenomen.

Renovatie

In 2023 zijn er geen renovaties geweest in ons schoolgebouw.

ICT

ICT neemt een prominente plaats in binnen ons onderwijs. Met name in de bovenbouwgroepen wordt ook door bijvoorbeeld de methoden die wij hebben, gebruik gemaakt van zowel digibordsoftware als oefensoftware. We zien hier een duidelijke meerwaarde van in. De ICT-kosten (vooral licenties) blijken jaarlijks toe te nemen, ondanks dat we steeds kijken waarop bezuinigd kan worden.

In de herziene visie op ICT en onderwijs, is een duidelijke keus gemaakt voor werken met tablets. In 2018 is dan ook het ICT-lokaal vervangen door 2 tabletkarren die flexibel ingezet kunnen worden ter ondersteuning van het onderwijs. Zo kon ook het vroegere ICT-lokaal gebruikt gaan worden als gewoon leslokaal, wat door de groei van de school ook een noodzakelijk gegeven was. Met name de verdiepingsstof voor meerbegaafde leerlingen en de extra ondersteuning aan de zwakkere leerling heeft doorslag gegeven voor het werken met tablets. In 2022 zijn de tablets vervangen door nieuwe tablets. Verder is het netwerk gemoderniseerd t.b.v. het werken in de Cloud. In alle lokalen is één computer beschikbaar voor de leerkracht. Huidige methodes vereisen dat er gewerkt wordt met een digibord, wat betekent dat met ingang van cursusjaar 2018-2019 vanaf groep 3 met een digibord gewerkt wordt. Verder wordt met name in de hoogste groepen aandacht geschonken aan mediaopvoeding. Vooral door de steeds toenemende mogelijkheden van de diverse media is het nodig om onze leerlingen te wapenen tegen de gevaren van de media. Hiervoor hebben we in 2018 ook een nascholing gevolgd, wat heeft geresulteerd in 2019 in een vastgesteld mediabeleidsplan. In 2023 zou een personeelslid de opleiding doen voor mediacoach. Doordat er te weinig aanmeldingen waren, kon dat echter niet doorgaan. Wanneer er voldoende aanmeldingen zijn, vindt de opleiding op een later moment plaats (waarschijnlijk is dat in 2024). Het onderwerp mediawijsheid is ook als ontwikkeldoel opgenomen in het nieuwe schoolplan 2023-2027.

In 2022 is de website van onze school vernieuwd.

Toekomstige ontwikkelingen

Gemeente Vijfheerenlanden verwacht de komende jaren een flinke groei van ons leerlingenaantal. Zelf denken we dat er sprake zal zijn van een wat meer bescheiden groei. De gemeente heeft vastgesteld dat ons schoolgebouw in 2025 in aanmerking komt voor renovatie en uitbreiding of nieuwbouw. Het komende jaar zal dit verder uitgewerkt worden.

Duurzaamheid & maatschappelijk verantwoord ondernemen

De school heeft een wat ouder gebouw. Op dit moment worden er gesprekken gevoerd met de gemeente over duurzame renovatie of nieuwbouw. Daarin onderschrijven wij de duurzaamheidsambities zoals deze zijn vastgelegd in het DIHPO (duurzaam integraal huisvestingsplan onderwijs) van de gemeente Vijfheerenlanden. Deze duurzaamheidsambities willen uitvoering geven aan de doelstellingen van het Klimaatakkoord voor wat betreft het verduurzamen van (overheids)gebouwen, de bewustwording bevorderen van de jongste generatie op het gebied van duurzaamheid waarbij de ontwikkeling van het kind centraal staat.

2.4 Financieel beleid

Doelen en resultaten

Het financieel beleid is primair gericht op het behalen van onze onderwijskundige doelen en het organiseren en faciliteren daarvan. Ongeveer 85% van de begroting wordt uitgegeven aan personeel, waarmee het grootste deel van de budgetten zijn ingezet. In dit jaarverslag is aangegeven welke onderwijskundige doelen dit zijn.

In het strategisch bestuursbeleidskader zijn verder de volgende uitgangspunten geformuleerd voor het financieel beleid:

1. De directie zorgt ervoor dat de jaarlijkse inkomsten minimaal de jaarlijkse uitgaven dekken, tenzij het bestuur besluit om hiervan af te wijken.
2. De directie zorgt ervoor dat de jaarlijkse bestedingsruimte een afgeleide is van een meerjarenbegroting die op reële basis ruimte biedt voor vervanging van materiële zaken zoals meubilair, speeltoestellen etc. en die sluitend is.
3. De verhouding van de uitgaven voor personeel en materieel verhouden zich ten opzichte van elkaar binnen de bandbreedte 76/84-24/16% van de totale jaarbegroting.
4. Het bestuur geeft aan de directie geen richtlijnen voor eventuele afwijking van de individuele begrotingsposten.
5. Het bestuur is er verantwoordelijk voor dat in de meerjarenbegroting de te verwachten kosten voor duurzame inzetbaarheid, ouderschapsverlof en groot onderhoud (MOP) zijn opgenomen.
6. Het bestuur heeft met betrekking tot de kengetallen voor liquiditeit, solvabiliteit, rentabiliteit en weerstandsvermogen de gewenste normen bepaald:
  - a. Liquiditeit: tenminste 2
  - b. Solvabiliteit: tenminste 0,50
  - c. Rentabiliteit: 0
  - d. Weerstandsvermogen: tenminste 35% (i.v.m. eigenrisicodragerschap)
7. De wet- en regelgeving (cao) wordt gevolgd.
8. De financiële administratie van de vereniging wordt door de accountant gecontroleerd.
9. Er is een duidelijke planning- en controlecyclus. Tussentijds wordt door de VGS (in samenwerking met de directeur) een financiële managementrapportage met verschillenanalyse tussen begroting en werkelijkheid aan het bestuur uitgebracht.
10. Het saldo van de opgeheven vervoerscommissie blijft voorlopig gereserveerd voor vervoer, vooral omdat de gemeenten momenteel fors proberen te bezuinigen.
11. Gelden die we ontvangen in het kader van passend onderwijs worden voorlopig in een bestemmingsreserve opgenomen.
12. Er is een treasurystatuut opgesteld.
13. De loonkosten voor een gemoedsbezwaarde werknemer bij zwangerschapsverlof of bij ziekte langer als twee weken als gevolg van zwangerschap, zullen door het bestuur worden doorbetaald uit private middelen.

Opstellen meerjarenbegroting

Voorafgaand aan elk kalenderjaar wordt er een begroting opgesteld. Er wordt dan ook een meerjarenbegroting gemaakt voor de komende vijf kalenderjaren. De basis hiervan is onder andere het schoolplan, het jaarplan en het investeringsplan. De (meerjaren)begroting wordt door het bestuur vastgesteld nadat daarover advies is ingewonnen bij de MR.

Investeringsbeleid

Voor investeringen met betrekking tot huisvesting is een meerjarenonderhoudsplan opgesteld. De investeringen die daarin staan, worden opgenomen in de (meerjaren)begroting.

Daarnaast wordt er jaarlijkse door de directie en het MT gekeken welke andere investeringen moeten plaatsvinden. Die investeringen worden opgenomen in de begroting. De begroting wordt goedgekeurd door het toezichthoudend bestuur.

Treasury

In 2023 hebben er geen beleggingen en derivaten plaatsgevonden in risicodragend kapitaal. Er zijn geen wijzigingen opgetreden ten opzichte van voorgaand jaar. Zowel de publieke als de private middelen zijn niet ondergebracht in risicodragend kapitaal. De beschikbare vrije middelen werden overgemaakt naar een spaarrekening. Er hebben zich in het verslagjaar geen liquiditeitsproblemen voorgedaan.

Bij het selecteren van een bank voor het onderbrengen van de spaartegoeden wordt door het bestuur gelet op de credit rating van de betreffende bank, conform de 'Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016' en met het oog op het zoveel als mogelijk waarborgen van een goed beheer van deze tegoeden. Om dit te waarborgen is door het bestuur een treasurystatuut opgesteld, waarin afspraken zijn vastgelegd inzake de wijze waarop wordt omgegaan met de regeling. Daarnaast is in dit statuut opgenomen wie welke verantwoordelijkheden op dit terrein heeft. Op hoofdlijnen staat in het treasurystatuut beschreven dat het beleid ten aanzien van beleggingen, leningen en derivaten met betrekking tot de publieke middelen zeer behoudend is. De hoofdsom dient ten alle tijden gegarandeerd te zijn.

Er zijn een tweetal private leningen verstrekt aan SWV WSNS Barendrecht. Deze zijn aangegaan per 1-8-2014. Het betreft een rentedragende lening met een looptijd van maximaal 25 jaar (Leensom I) en een t.o.v. de bank achtergestelde lening met een looptijd van 37 jaar (Leensom II).

De rente vergoeding over Leensom I is de 12 maands Euribor + (een 1 x per drie jaar vast te stellen) opslag van 2%. Per 31-12-2019 betreft dit 1,879%. De rentevergoeding over Leensom II is 6,5%. Beide percentages zijn op jaarbasis. Vanaf 2019 is 4,5% van de rentevergoeding over Leensom II gereserveerd door WSNS Barendrecht voor toekomstige investeringen.

Er is treasurybeleid aanwezig op school, dit is vastgelegd in een treasurystatuut. Dit beleid en statuut is bij de directie op te vragen.

De organisatie onderkent het belang van een verantwoord en adequaat beheer van haar financiële middelen. Als gevolg daarvan wenst zij haar activiteiten op het gebied van treasury op een zo transparant en beheersbaar mogelijke wijze in te richten. Hierbij wordt de vigerende wet- en regelgeving als uitgangspunt genomen.

Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

Voor het NPO is een School Programma opgesteld. Hierin is een schoolscan gemaakt, zijn actiepunten geformuleerd, worden de resultaten geëvalueerd en worden actiepunten indien nodig bijgesteld.

Voor het in kaart brengen van de onderwijsachterstanden zijn de resultaten uit het leerlingvolgsysteem geanalyseerd. Voor het in kaart brengen van achterstanden op sociaal-emotioneel gebied zijn de resultaten uit het meetinstrument Zien! geanalyseerd en er is onder de leerkrachten en ouders een vragenlijst uitgezet waarin gevraagd werd naar de merkbare gevolgen van de lockdowns op sociaal-emotioneel gebied.

Onze uitgangspunten bij de uitvoering van het NPO zijn:

- We sluiten aan bij onze huidige situatie;
- Onze visie is ons uitgangspunt en is daarom leidend;

- We evalueren de interventies ieder half jaar en stellen indien nodig daarna bij;
- We kiezen voor duurzame verbeteringen.

De directie heeft met het MT en in overleg met de intern begeleiders het concept School Programma opgesteld met de daarbij behorende actiepunten. Dit concept is in juni 2021 met het team besproken op een personeelsvergadering en op de bouwvergaderingen. Het concept School Programma is door het team overgenomen, en de personeelsleden hebben geen aanvullende actiepunten geformuleerd. Het School Programma is in juli 2021 gedeeld met de oudergeleding van de MR. De MR heeft er positief over geadviseerd.

Het toezichthoudend bestuur is ook over het School Programma geïnformeerd. Via het jaarplan en de begroting hebben zij de gestelde doelen en actiepunten goedgekeurd.

In verschillende nieuwsbrieven is met de ouders gedeeld hoe er op onze school aan het NPO gewerkt wordt.

Onze doelen en actiepunten van het NPO zijn:

- Leerlingen met zorgen krijgen de ondersteuning die ze nodig hebben. Daarvoor wordt extra onderwijsassistentie ingezet. Om de onderwijsassistentie goed vorm te kunnen geven, is het handvaardigheidslokaal voor een gedeelte ingericht voor het werken met leerlingen (d.m.v. meubilair en een vast digibord).
- Leerlingen krijgen in de klas de aandacht die ze nodig hebben. Daarvoor is het belangrijk dat de groepen niet te groot worden. Daarom wordt er in het kader van het NPO een extra instroomgroep georganiseerd in juni en juli 2022 en in 2022-2023 wordt de 14e groep voortgezet. Dat laatste is door gebrek aan personeel echter niet gerealiseerd.
- De achterstand in ontwikkeling die is ontstaan bij de leerlingen in groep 3 (schooljaar 2021-2022) wordt ingehaald. Dat wordt gedaan door die groepen extra onderwijsassistentie te geven en de leerlingen die vertraging hebben opgelopen in een kleinere groep aan te spreken op hun niveau.
- Het leesonderwijs wordt verbeterd. Daarvoor is het aanbod van de schoolbibliotheek vernieuwd en uitgebreid. Ook wordt er extra onderwijsassistentie ingezet op het gebied van begrijpend lezen, technisch lezen en spelling.
- Het schrijfonderwijs wordt verbeterd. Daarvoor is de methode SchrijfOceaan ingevoerd.
- De spreekvaardigheid van leerkrachten en leerlingen op het gebied van Engels wordt verbeterd. Daarvoor volgt het team een teamscholing Engels en voor de leerlingen zijn extra materialen en spellen aangeschaft.
- De sociale vaardigheden van de leerlingen worden verbeterd. Daarvoor wordt een nieuwe SoVa-methode aangeschaft. Ook wordt er in de bovenbouw gewerkt volgens de principes van de weerbaarheidstraining GROLL.
- De negatieve gevolgen van de lockdowns op sociaal- emotioneel gebied worden verminderd. Om dat te bereiken investeren we in de 'creatieve' vakken. Zo zijn er nieuwe muziekmaterialen aangeschaft, om ons muziekonderwijs structureel te verbeteren. Daarnaast is er geïnvesteerd in bewegend leren en in materialen voor de gymlessen en het buiten spelen. Ook is er voor het schoolplein een nieuw speeltoestel aangeschaft. Een ander doel hiervan is de kinderen extra te motiveren om de ander te zien en tot samenspel te komen. Daarnaast dienen deze materialen de motorische ontwikkeling.
- Het heeft onze voorkeur om zoveel mogelijk met eigen personeel te werken. Daarom zijn er voor de uitvoering van het NPO geen middelen ingezet voor de inhuur van personeel niet in loondienst.

Op 18 januari 2022 heeft het MT alle actiepunten uit het School Programma doorgenomen. Vrijwel alle actiepunten zijn/worden uitgevoerd. Het MT en het team zijn tevreden over de actiepunten en de uitvoering daarvan.

Een aantal bijzonderheden zijn:

- De oriëntatie op bewegend leren in de bovenbouw wordt uitgesteld tot een later moment, in ieder geval tot ná schooljaar 2021-2022. De reden daarvan is dat er in de bovenbouw veel andere zaken zijn die aandacht nodig hebben. Er is daardoor geen tijd om ook aandacht aan het bewegend leren te besteden. Bovendien vindt het MT bewegend leren meer passen bij de onder- en middenbouw dan bij de bovenbouw, dus voor de bovenbouw heeft dit minder prioriteit.
- Doordat het coronavirus in 2022 nog steeds rondgaat, lukt het niet altijd om de actiepunten volgens plan uit te voeren. Voor veel actiepunten is de inzet van onderwijsassistenten nodig. Soms zijn de onderwijsassistenten echter nodig om in te vallen in andere groepen. Hun eigenlijke werk komt dan te vervallen. Ook hebben de leerkrachten soms hun handen vol om de klas 'draaiend' te houden en door corona is er een hoog (ziekte)verzuim onder het personeel en leerlingen. Daardoor lukt het soms niet om extra tijd te besteden aan de actiepunten uit het School Programma.
- Sommige actiepunten uit het School Programma zijn erg stellig geformuleerd, bijvoorbeeld dat álle spelling- en taallessen in aanwezigheid van een onderwijsassistent worden gegeven. Dat is in de praktijk niet altijd uitvoerbaar. Het gebeurt dus niet in alle lessen, maar wel zo veel mogelijk. De onderwijsassistentie wordt vooral ook ingezet bij de reken-, spelling- en taallessen.
- Het besteden van extra tijd aan de SoVa-lessen gebeurt alleen indien nodig. In de praktijk lijken de sociaal-emotionele gevolgen van de lockdowns namelijk mee te vallen. Bovendien is de lestijd ook hard nodig voor de andere vakken. Wanneer de leerkracht merkt dat zijn/haar groep wel behoefte heeft aan extra tijd voor de SoVa-lessen, dan geeft de leerkracht van de betreffende groep wel incidenteel meer tijd aan de SoVa-lessen. Maar schoolbreed gebeurt dat dus niet.

In juni 2022 is het School Programma geëvalueerd. De belangrijkste dingen hieruit zijn:

- De kleuters in schooljaar 2021-2022 werken voor het eerst met Leerlijnen. Door deze wisseling van leerlingvolgsysteem zijn er geen concrete cijfers die we kunnen vergelijken met eerdere schooljaren. Uit Leerlijnen, de observaties van de leerkrachten en de groepsgesprekken met de IB-er blijkt dat er geen grote zorgen zijn. Uiteraard zijn er wel een aantal leerlingen die extra begeleiding nodig hebben, deze leerlingen zijn in beeld en ontvangen de passende begeleiding.
- De groepen 3 hebben in schooljaar 2021-2022 extra onderwijsassistentie gehad (vooral tijdens de eerste maanden van het schooljaar). Het niveau van rekenen in de groepen 3 is nu ruim voldoende. Het niveau van spelling is gestegen, maar één groep blijft wat achter qua niveau.
- Het niveau van technisch lezen is behoorlijk vooruit gegaan, maar over één groep 3 zijn we nog niet helemaal tevreden. De betreffende groep krijgt in schooljaar 2022-2023 extra onderwijsassistentie.
- Het rekenniveau van de huidige groep 6 vinden we te laag. In schooljaar 2022-2023 krijgen deze leerlingen (die dan in groep 7 zitten) extra onderwijsassistentie voor het rekenonderwijs. Een aantal groepen scoort op niveau C, D en E iets onder de maat. Dit betreft voornamelijk individuele leerlingen. De leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben op rekengebied, ontvangen die ondersteuning in schooljaar 2022-2023 d.m.v. onderwijsassistentie. Daarnaast gaan we met ingang van schooljaar 2022-2023 werken met een nieuwe rekenmethode, namelijk Wereld in Getallen versie 5. We verwachten dat deze methode beter aansluit bij de onderwijsbehoefte van de leerlingen en dat zodoende het rekenniveau omhoog zal gaan. De implementatie van deze nieuwe methode wordt begeleid door iemand van Driestar Educatief.

In maart en juni 2023 is het School Programma opnieuw geëvalueerd. De belangrijkste zaken daaruit zijn:

- De SoVa-methode is in de bovenbouwgroepen op proef gebruikt. Dit is positief verlopen. In schooljaar 2023-2024 krijgt dit een vervolg, ook de lagere groepen gaan dan een pilot draaien met de nieuwe methode.
- In schooljaar 2022-2023 is extra onderwijsassistentie ingezet. Dit tot grote tevredenheid van de leerkrachten. Door deze inzet krijgen de leerlingen zo veel mogelijk hulp en begeleiding op hun eigen niveau, waardoor ze maximaal ontwikkelen.
- De teamscholing Engels is gevolgd. Uit de toetsing van juni 2023 blijkt dat het niveau van de leerkrachten is verhoogd. Daar zijn we tevreden over. Het niveau van de lessen stijgt hierdoor automatisch ook. In schooljaar 2023-2024 wordt de scholing voortgezet.
- Er zijn veel nieuwe boeken aangeschaft voor de schoolbibliotheek en de klassenbibliotheken. Hierdoor is er een ruim aanbod boeken beschikbaar, wat het lezen van de kinderen bevordert. In schooljaar 2023-2024 worden er nog meer nieuwe boeken aangeschaft.
- In 2022-2023 zijn we gaan werken met de nieuwe rekenmethode Wereld in Getallen versie 5. Dit is goed verlopen. We hebben teamscholing gevolgd en begeleiding vanuit de Driestar gekregen bij de implementatie. Dit loopt door in schooljaar 2023-2024.
- Begrijpend lezen
Evaluatie maart 2023
  - o Aangezien er grote verschillen zijn in verschillende groepen van hetzelfde leerjaar, willen we voortaan bij de groepsverdeling proberen de leerlingen qua niveau eerlijker te verdelen. We vervolgen het inzetten van leesgroepjes, de leesmethode Leesfontein en het voor-koor-door lezen.
  - o De IB-er is alert op mogelijke gevallen van dyslexie.
  - o De schoolbib en klassenbib is geüpdatet, hierdoor is de belangstelling van leerlingen voor lezen toegenomen.
  - o We schaffen met ingang van schooljaar 2023-2024 nieuwe toetsen aan voor Begrijpend Lezen. De teksten van deze toetsen zijn aanzienlijk korter, dit is helpend voor de leerlingen die moeite hebben met lezen.
  - o Naast Cito Technisch Lezen blijven we schoolbreed halfjaarlijks de AVI afnemen tot AVI plus bereikt is.

Evaluatie juni 2023

- o Als we de niveauwaardes analyseren, zien we goede scores in groep 3 t/m 5. Vanaf groep 6 t/m 8 dalen de opbrengsten. Daar zijn we niet tevreden over. In schooljaar 2023-2024 maakt het MT met de IB-ers een plan van aanpak om het niveau van Begrijpend Lezen te verhogen. Dit is opgenomen in het schoolplan 2023-2027.

- Spelling

Evaluatie maart 2023

- o In totaliteit zijn we op het gebied van spelling niet echt gezakt. Opvallend is wel groep 8, dit zie je niet aankomen als je naar voorgaande jaren kijkt. We denken dat deze score veroorzaakt wordt doordat die leerlingen in een heel grote groep zitten (wegens personeelstekort).
- o In veel groepen worden steeds meer woordpakketten gebruikt voor extra oefening thuis en op school.

Evaluatie juni 2023

- We zijn tevreden over de scores, behalve van groep 5. Echter zitten er in groep 5 veel kinderen met dyslexie, waardoor het niet realistisch is om een veel hogere score te behalen. Wel blijven we inzetten op extra onderwijsassistentie in de groepen waar dat nodig is.

- Lezen (DMT)

Evaluatie maart 2023

- We zijn tevreden over de uitslag van deze scores. Zie verder de genoemde actiepunten bij de analyse van Begrijpend Lezen.

Evaluatie juni 2023

- We zijn tevreden over de scores van technisch lezen. Er is in schooljaar 2022-2023 veel ingezet op lezen, dat heeft positief effect gehad. Dit blijven we vasthouden in schooljaar 2023-2024.

- Engels: Analyse en conclusie maart en juni 2023

In maart en juni 2023 heeft de coördinator Engels de resultaten geanalyseerd en geëvalueerd. De conclusie hiervan is dat we deels tevreden kunnen zijn met de resultaten, maar er zijn ook genoeg elementen die nog zorg en aandacht behoeven. Het is terecht dat Engels een aandachtsgebied is op onze school en dat de leerkrachten de scholing Engels volgen. Dit versterkt de lessen Engels. Verder is er de afgelopen jaren materiaal gekocht, zoals Engelse boeken en materialen voor de woordenschat opbouw. De coördinator Engels zorgt ervoor dat de Engelse bibliotheek gepromoot wordt bij de leerlingen.

De groepen 7 en 8 zijn met materiaal van de Gomarus aan de slag gegaan om een grotere woordenschat op te bouwen.

In 2023 zijn de volgende kosten gemaakt ten laste van het NPO:

- Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen:
  - Materialen voor SoVa-lessen en nieuwe SoVa-methode.
  - Cursus voor gedragscoach/SoVa-coördinator.
Totale kosten van deze interventie: € 2.741,75.
- (Extra) inzet van personeel en ondersteuning
  - Extra inzet van onderwijsassistenten, lerarenondersteuners en leerkrachten (€ 98.879,55).
  - Inhuur personeel niet in loondienst (€ 664,22).
Totale kosten van deze interventie: € 99.543,77.
- Faciliteiten en randvoorwaarden
  - Materialen ter verbetering van het schrijfonderwijs.
  - Materialen ter verbetering van het leesonderwijs.
  - Boeken voor de schoolbibliotheek en de klassenbibliotheken.
  - Teamscholing Engels.
  - Materialen ter verbetering van het Engels onderwijs.
  - Materialen en begeleiding bij invoering nieuwe rekenmethode.
  - Licentie Schoolontwikkeling, voor School Programma in ParnasSys.
Totale kosten van deze interventie: € 39.789,24.

De totale kosten in het kader van het NPO die in 2023 gemaakt zijn bedragen dus € 142.074,76.

Vanuit het NPO is in 2023 € 93.333 ontvangen.

De NPO-lasten zijn dus € 48.741,76 hoger dan de NPO-baten. Dit tekort wordt grotendeels gecompenseerd uit het NPO-bestemmingsreserve. Het saldo van het NPO-bestemmingsreserve was op 31-12-2022 € 39.522,25. Dit wordt volledig opgemaakt in 2023. We komen dan € 9.219,51 tekort. Die kosten worden betaald uit de algemene middelen.

Onderwijsachterstandenmiddelen

De Calvijnsschool ontving en ontvangt met de subsidieregeling Onderwijsachterstanden geen middelen hiervoor.

Bijz. bekostiging prof. en begeleiding starters / schooll.

In 2023 is er bijzondere bekostiging ontvangen voor de professionalisering en begeleiding van startende leerkrachten en schoolleiders. Deze middelen hebben wij ingezet voor de begeleiding van de directeur, voor trainingen en scholingen voor de directie, voor extra ondersteuning vanuit de VGS op het gebied van financiën en voor het inwerken en begeleiden van startende werknemers.

Voor de besteding van deze middelen is geen contact geweest met de MR.

2.5 Continuïteitsparagraaf

De volgende onderdelen uit de continuïteitsparagraaf zijn opgenomen in de verantwoording op het financieel beleid:

- Prognose voor medewerkers en leerlingen in hoofdstuk 3.2;
- Meerjarenbegroting in hoofdstuk 3.2;
- De rapportage van het toezichthoudend orgaan is opgenomen in het verslag intern toezicht.

Intern risicobeheersingssysteem

Om de risico's zoveel als mogelijk te beperken hanteert de school een planning en controle cyclus waarbij de directie samen met een externe adviseur van de VGS de ontwikkeling van de financiële prestaties monitort en hier ook periodiek verantwoording over aflegt richting het bestuur. De basis voor de verantwoording wordt naast de realisatie gevormd door de meerjarenbegroting die voorafgaand aan elk jaar door de directie wordt opgesteld en ter fiattering aan het toezichthoudend bestuur wordt voorgelegd. In deze meerjarenbegroting worden zo veel als mogelijk financiële risico's onderkend en wordt beoordeeld in hoeverre acties nodig zijn.

Daarnaast wordt het bestuur driemaal per jaar uitvoerig op de hoogte gesteld van de financiële ontwikkelingen. Door middel van tussentijdse prognoses wordt bepaald of tussentijds bijsturen noodzakelijk is.

Daarnaast is ten behoeve van de interne controle, de administratieve organisatie beschreven van de processen met een financieel risico. Hierin is de functiescheiding, overdraagbaarheid en betrouwbaarheid van informatie gewaarborgd. Tussen het bestuur en haar administratieve dienstverlener, VGS Administratie, is daarnaast een Service Level Agreement van toepassing.

In het handboek bestuur en toezicht is een rapportage financieel beleid toegevoegd. Verder zijn we tevreden over de huidige werkwijze van interne risicobeheersing.

Belangrijke risico's

De meerjarenbegroting is opgesteld in een veranderende context, waarin er sprake is van risico's. Eén van de risico's die jaarlijks terugkomt is de politieke instabiliteit op verschillende fronten.

Een ander risico is het eigen risicodragerschap waar de school mee te maken heeft. Daarom is er rekening gehouden met ontheffing van VF/PF. De kosten die hierdoor voor rekening van de school komen vormen een risico. Daarom is in de begroting van 2023 rekening gehouden met een fictieve aanstelling van 0,72 fte om de vervanging van het (ziekte)verzuim te kunnen bekostigen. De risico's met betrekking tot wachtgeldverplichtingen worden jaarlijks gemonitord.

Een ander risico is het verloop van het leerlingaantal. Voor de komende jaren wordt een lichte groei van het aantal leerlingen voorzien. In verband met de nieuwbouw in Leerdam en het feit dat we een streekschool zijn, is de verwachte groei van de gemeentelijke prognoses moeilijk in te schatten. Verder zijn gevallen als verhuizingen en dergelijke moeilijk te voorspellen.

Niet alleen financiële risico's, maar ook niet- financiële risico's zijn belangrijk. Te denken valt aan risico's rondom de onderwijskwaliteit, het imago van de school en de naleving van de Code Goed Bestuur. Zie voor dit laatste punt het verslag van het toezichthoudend orgaan.

Een ander belangrijk niet-financieel risico is het lerarentekort, waardoor het in de toekomst nog moeilijker zal zijn om in vacatures een keuze te kunnen maken op basis van kwaliteit en identiteit.

Andere grote risico's kunnen liggen op het personele terrein zoals uitval van personeelsleden, langdurig ziekteverzuim, disfunctioneren, schorsing en ontslag. Wanneer deze zaken zich voordoen is er sprake van financiële risico's. Ook als het gaat om groot onderhoud bestaat een risico op onverwachte lasten. Voor risico's met een financieel gevolg wordt een risicobuffer aangehouden (die aanzienlijk is), hoewel altijd eerst wordt gezocht naar oplossingen binnen de lopende begroting.

Voor het opvangen van de zogenaamde restrisico's en onvoorziene calamiteiten gebruikt de school in haar financieel beleid onder andere het kengetal weerstandsvermogen om te zorgen dat er voldoende eigen vermogen beschikbaar is als risicobuffer. Voor de vaststelling van de hoogte van deze buffer is gebruik gemaakt van een schoolspecifiek risicoprofiel van 30%.

Om niet onnodig de risicobuffer aan te spreken, wordt in elk geval getracht om risico's tijdig te onderkennen, om indien nodig acties te ondernemen om de impact van het risico te verkleinen. De meerjarenbegroting is hiervoor een belangrijke tool. Het effect van een dalend leerlingaantal of een uit de pas lopend kostenpatroon is zo inzichtelijk. Ook kunnen in de meerjarenbegroting aanpassingen doorgerekend worden.

De hierboven beschreven risicobeheersings- en controlesystemen zijn het afgelopen jaar toereikend geweest. Er zijn geen belangrijke risico's opgetreden die de continuïteit van de organisatie in gevaar gebracht hebben. Er is dan ook geen reden om aanpassingen aan de systemen door te voeren.

Als het gaat om risicobeheersing stelt het bestuur zich de komende periode ten doel om de huidige structuur voorlopig voort te zetten en te monitoren/beoordelen of aanpassingen in de systemen noodzakelijk zijn.

Lerarentekort

Het lerarentekort is een belangrijk risico. Onze school krijgt tot nu toe de formatie rond. De realiteit is echter dat het werven en selecteren van nieuw personeel steeds meer (moeite) kost. Onderwijsassistenten worden gestimuleerd om de AD-PEP opleiding of de pabo te volgen, zij krijgen hierbij goede begeleiding vanuit onze school. Ook staan we open voor duale pabo-studenten die een werk-leertraject volgen en zij krijgen eveneens goede begeleiding. Binnen de begroting wordt voor werving en selectie voldoende ruimte gereserveerd. Verder wordt er gestreefd naar een prettig werkklimaat, waarbij we proberen te voorkomen dat medewerkers onnodig uit dienst gaan.

Vervanging

Het wordt steeds moeilijker om vervanging te realiseren. Dit geldt voor zowel kortdurende als langdurige vervanging door verschillende verlopen. Daarbovenop speelt het risico dat er mogelijk relatief duur

extern personeel ingezet moet worden om gaten op te vullen. Indien nodig wordt er ambulante personeel ingezet in de groepen. Aan het parttime personeel wordt geïnventariseerd of men extra kan/wil werken en er wordt geprobeerd invalkrachten te werven. Daarnaast zijn we klant van de invalpool JufMeester.

Langdurig ziekteverzuim, disfunctioneren en ontslag

Bij dit personele risico valt er te denken aan langdurig ziekteverzuim, disfunctioneren, schorsing en in het uiterste geval ontslag. Ook ontslag door het zich niet langer kunnen verenigen met de identiteit kan voorkomen. Mogelijk dienen er in deze situaties vervolgens transitievergoedingen te worden betaald. Ook kunnen er substantiële kosten ontstaan voor het inwinnen van advies of andere begeleidingskosten. Ook kan het voorkomen dat er gevolggkosten (wachtgeld) moet worden betaald.

Onze schoolvereniging is eigen risicodragers voor wat betreft het Vervangingsfonds en het Participatiefonds. Hierdoor komen ziektekosten en wachtgelden volledig voor rekening van de school. Dit verhoogde risico is tot uitdrukking gebracht in het aanhouden van een hoger weerstandsvermogen en is onderbouwd in de risicoanalyse.

Om de directeur-bestuurder te ontlasten bij re-integratietrajecten van werknemers, wordt er standaard na drie weken ziekteverlof een externe casemanager ingeschakeld.

Overdraagbaarheid van taken

Het ontbreken van de mogelijkheid van interne overdraagbaarheid vormt een risico voor de continuïteit en de doorgaande lijn. Dit risico geldt voor alle verschillende functies binnen de organisatie, maar met name de functies waarvoor één of enkele personen in dienst zijn.

Er zijn uitgebreide werkbeschrijvingen aanwezig welke regelmatig worden geüpdatet. Daarnaast wordt er regelmatig kennis gedeeld, waardoor het verlies van kennis en ervaring kan worden gecompenseerd.

Onderwijskwaliteit

Er zijn diverse gevolgrisco's omtrent onderwijskwaliteit te onderkennen. De onderwijskwaliteit wordt voor een groot gedeelte bepaald door de deskundigheid van het personeel. Risico's bij een lage(re) onderwijskwaliteit zijn het verlies van leerlingen of inspanningskosten om de onderwijskwaliteit op peil te krijgen. Wanneer blijkt dat een bepaalde medewerker behoefte heeft aan studie of opleiding om de functie beter uit te voeren, dan wordt geëvalueerd of dit mogelijk is om te realiseren uit het opleidingsbudget. Verder is aandacht voor de onderwijskwaliteit een doorgaande lijn in onze organisatie. Hierdoor wordt er indien nodig tijdig bijgestuurd. De IB-ers en het managementteam hebben hierin een belangrijke rol.

Leerlingaantal

Een meer school-specifiek risico is de instroom van het aantal leerlingen de komende jaren. De instroom kan sterk fluctueren, wat leidt tot wisselingen in de bekostiging. De monitoring van het leerlingenaantal is een voortdurend punt van aandacht en wordt van jaar tot jaar bijgesteld en besproken.

Het bestuur analyseert jaarlijks de daadwerkelijke ontwikkeling van het leerlingaantal, waarbij bepaald wordt of de financiële positie voldoende is om de geplande formatie te continueren of uit te breiden.

Huisvesting en onderhoud

Ook als het gaat om huisvesting bestaat er een risico op onverwachte lasten. Aan de onderhoudsvoorziening ligt een onderhoudsplan ten grondslag. Aandachtspunt hierbinnen is dat vanaf 1-1-2024 de gewijzigde systematiek voor de voorziening groot onderhoud dient te worden toegepast, wij doen dat echter nog niet. Vanwege lopende gesprekken over de huisvesting op middellange termijn wordt hiervan, in overleg met onze financiële adviseur van de VGS, afgeweken. Zodra er duidelijkheid is zal de voorziening (en geactiveerde bouwkosten) hierop worden bijgesteld.

De voorziening groot onderhoud zal in de toekomst bepaald moeten worden per onderhoudscomponent én zal op een beleidsrijke manier moeten worden bepaald. Het effect van deze andere systematiek is dat dit mogelijk zorgt voor een substantiële hogere benodigde voorziening groot onderhoud. Dit heeft een rechtstreeks effect op het eigen vermogen. Daarnaast moet gedacht worden aan risico's die kunnen gaan spelen bij nieuwbouw of renovatie. Ook de eigen bijdragen die vanuit de school worden verwacht zijn hierin belangrijk om rekening mee te houden. Zo wordt er binnen het eigen vermogen rekening gehouden met een eigen bijdrage vanuit de schoolvereniging van 200.000 euro in de periode 2025-2028. Hiervoor is een spaardoel gevormd. Als laatste is leegstand of juist het gebrek aan ruimtes ook risico's die zich kunnen voordoen.

Met behulp van het MJOP wordt de onderhoudsplanning in kaart gebracht. Wanneer er grote wijzigingen voorhanden zijn, wordt waar nodig onderbouwd afgeweken van het MJOP. In 2024 of later zal in kaart gebracht worden op welke wijze de voorziening groot onderhoud gewijzigd dient te worden naar de nieuwe systematiek en welk effect dit op de exploitatie en vermogenspositie van de school heeft.

Op basis van de geldende normen en het integraal huisvestingsplan van de gemeente wordt gemonitord op welke termijn er renovatie of (ver)nieuwbouw plaats zal mogen vinden. Volgens de planning van de gemeente Vijfheerenlanden zal dit voor onze school in 2025 zijn. Op de ontwikkelingen op dit gebied zal tijdig worden geanticipeerd waarbij de dialoog met de gemeente wordt aangegaan om meer zicht te krijgen op een (mogelijk) eigen financiële bijdrage die de school moet leveren aan deze huisvestingsplannen.

Risico's inzake financiële verslaggeving en risico's inzake wet- en regelgeving

De financiële verslaggeving brengt weinig risico's met zich mee. Het enige is dat er mogelijk gesignaleerd wordt dat we een hoog eigen vermogen hebben. Echter is dat voldoende onderbouwd in dit verslag en de vermogensanalyse.

De wet- en regelgeving vormt op dit moment geen risico voor onze school. Wat we als toekomstig risico zien is vooral de druk vanuit de overheid op identiteitsgebonden onderwerpen. Het is een risico dat er op termijn vanuit de overheid dingen opgelegd worden die niet overeenstemmen met de Bijbelse waarden en normen. Daar is echter nu geen sprake van.

3. Verantwoording financiën

Dit hoofdstuk bevat de verantwoording over de financiële staat van het bestuur. Het geeft de belangrijkste financiële gegevens weer en is los van de jaarrekening te lezen. De eerste paragraaf gaat in op ontwikkelingen in meerjarig perspectief, de tweede paragraaf geeft een analyse van de staat van baten en lasten en de balans. In de laatste paragraaf komt de financiële positie van het bestuur aan bod.

3.1 Realisatie staat van baten en lasten en balans

Staat van baten en lasten

	Realisatie 2022 x € 1.000	Realisatie 2023 x € 1.000	Begroting 2023 x € 1.000	Vershil
Baten				
Rijksbijdragen	2.231	2.319	2.222	97
Overige overheidsbijdragen	-	-	-	-
Overige baten	40	41	33	8
Totaal baten	2.271	2.360	2.255	105
Lasten				
Personele lasten	1.943	1.939	1.852	87
Afschrijvingen	70	64	68	-4
Huisvestingslasten	92	121	101	21
Leermiddelen	106	98	100	-2
Overige instellingslasten	116	120	123	-3
Totaal lasten	2.327	2.343	2.244	99
Saldo baten en lasten	-56	17	11	6
Saldo fin. baten en lasten	-1	5	3	2
Nettoresultaat	-56	22	14	8

Bovenstaande tabel geeft een weergave van de staat van baten en lasten van de gehele organisatie.

Hieronder is de verdeling van het totale resultaat weergegeven.

	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2023	Vershil
Johannes Calvijnsschool	-48.567	36.538	22.928	13.610
Vereniging	-7.818	-14.398	-9.031	-5.367
Totaal	-56.385	22.140	13.897	8.243

Algemeen

Eén van de belangrijkste ontwikkelingen in 2023 was het afsluiten van de nieuwe cao, waardoor de loonkosten exponentieel zijn gestegen. In september is de definitieve cao vastgesteld, waarna de loonkosten met terugwerkende kracht zijn verhoogd. Vanwege deze indexaties zijn ook de bekostigingsbijdragen vanuit het rijk geïndexeerd. Dit heeft zijn invloed gehad op de exploitatie en de daardoor ontstane afwijkingen op de individuele posten op de begroting. In de eerste maanden van

2023 (schooljaar 2022/23) zijn daarnaast ook nog 500 euro per leerling ontvangen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs. Met name het aflopen van deze gelden zorgt voor een nieuw financiële werkelijkheid.

Het verschil in *realisatie 2023 ten opzichte van 2022* kent verschillende oorzaken. De baten laten in 2023 hogere ontvangsten zien vanwege hogere rijksbijdragen. Een groot deel hiervan is gewoonweg het gevolg van indexaties.

Wat betreft het verschil tussen de *realisatie en begroting 2023*; ook hierbij spelen de indexaties een grote rol. De loonkosten zijn namelijk aanzienlijk gestegen door de introductie van de nieuwe cao. De verhoogde loonkosten worden in de baten gecorrigeerd door indexaties. Daar is ook in de begroting vanuit gegaan. Deze compensatie is echter wat hoger uitgekomen dan was begroot. Aan de lastenkant is echter bij de materiële lasten ook een overschrijding te zien in de vorm van hogere huisvestingslasten. In de volgende paragraaf zullen de afwijkingen nader worden toegelicht.

Nadere toelichting

Onderstaand een beknopte toelichting op de overige ontwikkelingen en de belangrijkste verschillen per categorie ten opzichte van de begroting.

De *rijksbijdragen* laten een positief verschil zien van ruim 96.500 euro. Dit is voor 72.000 euro toe te wijzen aan indexaties in verband met gestegen lonen en daarbij behorende sociale lasten. De NPO baten (500 euro per leerling voor de eerste 7 maanden van 2023) zijn conform begroting gerealiseerd. Wel wijkt de bijdrage Passend onderwijs ruim 15.000 euro ten positieve af vanwege een indexatie van de bekostiging vanaf schooljaar 2022/23 en een extra uitkering van het samenwerkingsverband, welke in december is ontvangen. Er was een subsidie voor de opleiding van onderwijsassistente naar leerkracht (SOOL) begroot van 5.000 euro, maar er is voor een tweede personeelslid een dergelijke subsidie ontvangen. Daarnaast is circa 4.500 euro subsidie impuls en innovatie bewegingsonderwijs vrijgevallen, wat niet was begroot.

De *overige baten* zijn 8.000 euro hoger dan begroot. De baten (bijna 13.000 euro) van de vereniging zijn hierin opgenomen. Deze bestaan uit ledencontributies, bijdragen voor de schoolreis, giften en collecte-opbrengsten. Deze zijn 7.000 euro lager uitgekomen dan begroot. De baten van de school komen bijna 15.000 euro hoger uit, onder meer door ouderbijdragen, opbrengsten overblijven een vergoeding van foto Koch. Verder is een vergoeding veldopleider ontvangen van ruim 20.000 euro, waar ruim 11.500 euro was begroot. Ook is ruim 2.000 euro opgehaald met een kledingactie.

De *personele lasten* komen op totaalniveau 87.000 euro hoger uit dan begroot. Voor circa 67.500 euro heeft dit betrekking op loonkosten (na aftrek van uitkeringen) en voor circa 19.500 euro op overige personele lasten. De afwijking van op de loonkosten kosten kent de volgende verklaringen:

- Het verschil tussen de gerealiseerde loonkosten van 1.851.602 en 1.755.341 euro (afgerond ruim 96.000 euro) wordt voornamelijk veroorzaakt door de cao-wijziging. De cao is in september vastgesteld en met terugwerkende kracht is er een verhoging van het salaris uitbetaald. De personele inzet is nagenoeg gelijk uitgekomen met de begrote inzet, dus dat levert nauwelijks een financieel verschil op;
- Deze overschrijding wordt echter gedempt doordat er bijna 29.000 euro aan uitkeringen is ontvangen;
- Verder is nog een transitievergoeding uitbetaald van 36.500 euro. Hiervoor was een voorziening gevormd.

De afwijking op de *overige personele lasten* van 19.500 euro wordt voor het grootste deel verklaard door een overschrijding op de (na)scholingskosten van 11.500 euro en de kosten voor schoolontwikkeling/begeleiding van 9.500 euro. Grote posten zijn onder meer kosten voor een audit van Driestar Educatief, Exploring English, Turn Around en kosten voor diverse opleidingen. Ook de kosten voor bedrijfsgezondheidszorg vallen 7.500 euro hoger uit dan begroot, door meerkosten voor de arbo vanwege een langdurig ziekte-traject. Daar staat een besparing op de post 'Overige' tegenover. De overige posten laten wel wat verschuivingen zien, maar deze zijn beperkt.

De *afschrijvingen* zijn ruim 4.000 euro lager dan begroot. Dit is met name veroorzaakt doordat er minder is geïnvesteerd dan was begroot.

De *huisvestingslasten* zijn circa 21.000 euro hoger dan begroot. Met name de energielasten zijn gestegen naar aanleiding van een nieuw energiecontract met verhoogde energieprijzen door de Rusland-Oekraïne oorlog.

De *leermiddelen* zijn nagenoeg conform begroting gerealiseerd. De afwijkingen op de diverse posten zijn zeer beperkt.

De *overige instellingslasten* laten een besparing zien van ruim 2.000 euro. De lasten van de school zijn 1.000 euro hoger door wat hogere lasten voor onderhoud inventaris/apparatuur. De lasten van de vereniging zijn hier echter ook in verwerkt. Deze laten een besparing zien door lagere kosten voor acties en lagere overige private lasten.

De ontvangen rente bedraagt circa 5.000 euro. Als gevolg van de negatieve rente in het verleden was er voor 2023 slechts 3.000 euro rente begroot. De *financiële baten en lasten* laten daarom een positief resultaat zien.

Balans

Onderstaand overzicht geeft de balans weer per 31 december van de afgelopen drie boekjaren.

ACTIVA	Ultimo 2023 x € 1.000	Ultimo 2022 x € 1.000	Ultimo 2021 x € 1.000
Materiële vaste activa	449	489	371
Financiële vaste activa	26	26	26
<i>Totaal vaste activa</i>	<i>475</i>	<i>515</i>	<i>397</i>
Vorderingen	37	28	312
Liquide middelen	1.496	1.327	1.034
<i>Totaal vlottende activa</i>	<i>1.536</i>	<i>1.355</i>	<i>1.346</i>
Totaal activa	2.008	1.870	1.743
PASSIVA	Ultimo 2023 x € 1.000	Ultimo 2022 x € 1.000	Ultimo 2021 x € 1.000
Algemene reserve	1.020	944	982
Bestemmingsreserves publiek	150	189	200

Bestemmingsreserves privaat	195	209	217
<i>Eigen vermogen</i>	<u>1.364</u>	<u>1.342</u>	<u>1.399</u>
Voorzieningen	300	270	170
Kortlopende schulden	343	257	174
Totaal passiva	<u>2.008</u>	<u>1.870</u>	<u>1.743</u>

De verschillen in het resultaat 2023 ten opzichte van eerdere jaren zijn reeds in de vorige paragraaf opgenomen. Het reguliere resultaat 2023 is verwerkt in de algemene reserve.

In 2023 is er voor bijna 24.000 euro geïnvesteerd in materiële vaste activa. Begroot was een bedrag van 61.000 euro. De afschrijvingen in 2023 bedroegen circa 64.000 euro, waardoor de boekwaarde van de activa is gedaald. De gerealiseerde investeringen hebben betrekking op de volgende categorieën:

Inventaris en apparatuur	16.199	euro	<i>Leerlingsets, overig meubilair, fototoestellen</i>
ICT	3.458	euro	<i>Computers, laptop bestuurslid, computerkast</i>
Leermiddelen	3.035	euro	<i>Engels, PCM, bibliotheekboeken, natuur & techniek</i>
Overige materiële vaste activa	1.185	euro	<i>Zonnescherm lokaal 12</i>
Totaal	23.877	euro	

De *reserves* zijn met ruim 22.000 euro gestegen conform het geconsolideerde resultaat. Binnen de reserves wordt onderscheid gemaakt tussen de publieke (school) en private (vereniging) reserves.

De *voorzieningen* zijn met 30.000 euro gestegen. Aan de voorziening groot onderhoud is 46.000 gedoteerd en 2.424 euro onttrokken. Daarnaast is 3.776 euro gedoteerd aan de voorziening jubileumuitkering en 2.000 euro aan de voorziening voor werkloosheidsbijdragen ten behoeve van een te verwachten niet-vergoede transitievergoeding.. Uit deze laatste is 17.077 euro onttrokken, ook is 2.203 euro vrijgevallen uit de voorziening duurzame inzetbaarheid.

Er is een voorziening voor WW-lasten opgenomen van 50.000 euro. Tot op heden is daar 17.077 euro besteed. Voor de maand oktober en begin november wordt nog een factuur verwacht van het Participatiefonds. De verwachting is dat de totale WW-kosten in 2023 daarmee uitkomen op ongeveer 22.000 euro. Er blijft dan nog ongeveer 28.000 euro over voor 2024. Ook is de verwachting dat dit bedrag in 2024 daadwerkelijk opgemaakt wordt besteed aan WW-lasten.

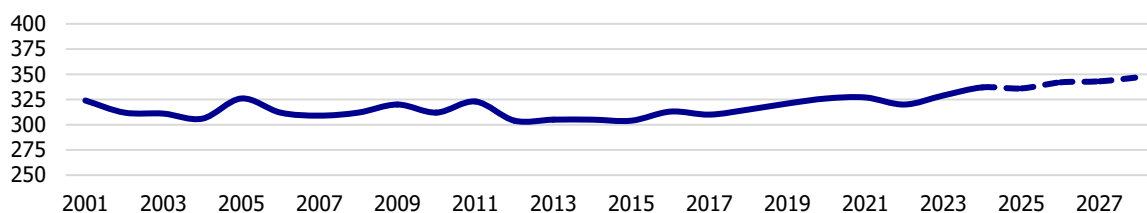
3.2 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief

Leerlingen

Bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2024-2028 is rekening gehouden met de volgende verwachte leerlingaantallen in de komende jaren.

Teldatum per 1 februari	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Totaal	329	337	336	342	343	347

Vanuit het verleden waren de leerlingaantallen als volgt:

Het leerlingaantal is de afgelopen jaren trendmatig gestegen. De komende jaren wordt ook een lichte stijging van het leerlingaantal verwacht.

FTE

Functiecategorie	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Directie	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Leerkracht	15,72	14,16	14,12	14,16	14,06	14,06
Onderwijsondersteunend personeel	4,90	6,71	7,15	6,79	6,79	6,79
Schoonmaak	0,86	0,91	0,91	0,91	0,91	0,91
Vervanging eigen rekening	0,96	0,88	0,60	0,60	0,60	0,60
Totaal	23,44	23,65	23,78	23,45	23,35	23,35

Bovenstaand overzicht laat het verloop van de inzet zien over vorig jaar, het verslagjaar en de komende jaren. Ten opzichte van vorig jaar is de formatie met ruim 0,2 fte toegenomen. Dit heeft vooral te maken met de stijging van het leerlingaantal. Op de middellange is een afbouw van de formatie begroot als gevolg van lagere baten vanaf 2023 door het wegvallen van de NPO-gelden. Er is gekeken welke formatie nodig is om het onderwijs vorm te geven en tegelijk de begroting niet te veel uit de pas te laten lopen. De inzet zal de komende jaren – bij ongewijzigde omstandigheden – worden afgebouwd naar een formatieomvang die meerjarig passend is en financieel haalbaar.

Staat van baten en lasten

	Realisatie 2023 x € 1.000	Begroting 2024 x € 1.000	Begroting 2025 x € 1.000	Begroting 2026 x € 1.000
Baten				
Rijksbijdragen	2.319	2.309	2.387	2.394
Overige overheidsbijdragen	-	-	-	-
Overige baten	41	36	36	36
Totaal baten	2.360	2.345	2.424	2.430

Lasten				
Personele lasten	1.939	2.011	2.024	2.044
Afschrijvingen	64	73	70	70
Huisvestingslasten	121	100	100	100
Leermiddelen	98	94	94	94
Overige instellingslasten	120	111	111	111
Totaal lasten	2.343	2.388	2.398	2.418
Saldo baten en lasten	17	-43	25	12
Saldo fin. baten en lasten	5	3	3	3
Nettoresultaat	22	-40	28	15

Bovenstaand overzicht geeft de begroting weer voor de komende 3 jaar. Het overzicht laat de komende jaren wisselende resultaten zien. Tot en met juli 2023 zijn er gelden vanuit het Nationaal Programma Onderwijs ontvangen. Deze vallen vanaf 2024 volledig weg, terwijl de formatie nog wel doorloopt. Dit heeft als gevolg dat onderaan de streep in 2024 een negatief resultaat ontstaat en ingeteerd wordt op de algemene reserve. Het doel is echter om daarmee te kunnen blijven inzetten op het huidige aantal groepen.

Er zal er van jaar tot jaar nader bepaald worden of de omvang van de huidig gepresenteerde resultaten acceptabel en gewenst is. Afhankelijk van die uitkomst zal elke begrotingsronde bekeken worden wat de mogelijkheden zijn binnen de kaders van onder andere de kengetallen.

Balans

ACTIVA	Ultimo 2023 x € 1.000	Ultimo 2024 x € 1.000	Ultimo 2025 x € 1.000	Ultimo 2026 x € 1.000
Materiële vaste activa	449	490	470	450
Financiële vaste activa	26	26	26	26
<i>Totaal vaste activa</i>	<i>475</i>	<i>516</i>	<i>496</i>	<i>476</i>
Vorderingen	37	24	24	24
Liquide middelen	1.496	1.320	1.299	1.359
<i>Totaal vlottende activa</i>	<i>1.533</i>	<i>1.344</i>	<i>1.323</i>	<i>1.383</i>
Totaal activa	2.008	1.860	1.819	1.859
PASSIVA	Ultimo 2023 x € 1.000	Ultimo 2024 x € 1.000	Ultimo 2025 x € 1.000	Ultimo 2026 x € 1.000
Algemene reserve	1.020	919	945	958
Best. reserve publiek	150	189	189	189
Best. reserve privaat	195	201	204	206
<i>Eigen vermogen</i>	<i>1.364</i>	<i>1.309</i>	<i>1.338</i>	<i>1.353</i>
Voorzieningen	300	301	231	257
Kortlopende schulden	343	250	250	250
Totaal passiva	2.008	1.860	1.819	1.859

Bovenstaande tabel toont de balans over 2023 en de jaren hierop volgend. De balans van 2023 is gebaseerd op de uiteindelijke, gerealiseerde cijfers. De waarden na 2023 zijn echter berekend op basis van een voorlopige inschatting ten tijde van de begroting in het najaar 2023. Hierdoor kunnen er onlogische afwijkingen ontstaan, de langere termijn ontwikkeling is echter wel inzichtelijk.

Er is geen sprake van majeure investeringen (>15% van de baten) in de komende jaren.

Op het balansoverzicht is zichtbaar dat de materiële vaste activa toenemen ten opzichte van 2023. Na 2024 is er gebruik gemaakt van diverse stelposten om de kengetallen niet teveel te vertekenen.

De liquide middelen laten een afname zien, met name door de begrote resultaten in combinatie met de investeringen.

De voorziening groot onderhoud laat tot en met 2026 een dalend verloop zien door de beperkte onttrekkingen. De uitwerking van de componentenmethode zal in 2024 in de jaarrekening worden verwerkt.

3.3 Financiële positie

Kengetallen

Met behulp van een aantal kengetallen kan een verdere beoordeling worden gegeven van de financiële gezondheid van de organisatie. Naast de waarden zoals deze gelden voor 2022 en 2023, worden tevens de begrote waarden getoond. De norm betreft een signaleringswaarde (geen harde norm) van de inspectie. De organisatie hanteert gedeeltelijk schoolspecifieke normen welke mede worden meegenomen in de toelichting.

Kengetal	norm	2022	2023	2024	2025	2026
Solvabiliteit	0,30	0,72	0,68	0,70	0,74	0,73
Weerstandsvermogen inspectie	5%	59,1%	57,8%	55,8%	55,2%	55,7%
Liquiditeit	1,5	5,27	4,47	5,38	5,29	5,53
Rentabiliteit	-	-2,48%	0,94%	-1,70%	1,17%	0,62%
Signaleringswaarde (t.o.v. publiek vermogen)	<1	1,41	1,51	1,42	1,49	1,54

De norm geeft de grenzen aan waarbij de inspectie het gesprek aan zou willen gaan. In de praktijk is met name de signaleringswaarde het startpunt voor een eventueel gesprek.

De *solvabiliteit* geeft een indicatie of de organisatie aan al haar verplichtingen kan voldoen op zowel de lange als op de korte termijn. Bij een waarde van 0,3 bedraagt het eigen vermogen 30% van het totale vermogen. Zoals zichtbaar ligt de verwachte solvabiliteit hier ruim boven.

Het *weerstandsvermogen* vanuit de inspectie heeft als doel om financieel zwakke scholen op de radar te krijgen, en daarom alleen voor dat doel geschikt. De inspectienorm bedraagt 5% en wordt berekend door het eigen vermogen te delen door de totale baten. Hier wordt ruimschoots aan voldaan. Voor onze organisatie wordt een andere berekening van het weerstandsvermogen gehanteerd. Hierbij wordt het eigen vermogen eerst gecorrigeerd door de aanwezige materiële vaste activa. Dit deel is immers direct beschikbaar voor financiële tegenvallers. Voor onze organisatie ziet dit er als volgt uit:

Kengetal	Norm	2022	2023	2024	2025	2026
Weerstandsvermogen (bestuursniveau)	-	38,26%	39,50%	35,49%	36,34%	37,70%
Weerstandsvermogen (schoolniveau)	17%	29,18%	31,12%	26,79%	27,83%	29,11%

De norm betreft een schoolspecifieke norm welke is vastgesteld op basis van een risico inventarisatie (zie vermogensanalyse).

De *liquiditeit* geeft de verhouding tussen de kortlopende vorderingen en liquide middelen en de kortlopende verplichtingen. Dit geeft aan of aan de verplichtingen op korte termijn voldaan kan worden. De gehanteerde norm bedraagt 1,5. Bij een waarde van 1,5 zijn de aanwezige kortlopende middelen anderhalf keer zo hoog als de kortlopende verplichtingen. De huidige en toekomstige waardes liggen hier ruimschoots boven.

De *rentabiliteit* is in 2023 positief. De rentabiliteit is in een ideale situatie nul. Hierbij zijn de totale baten gelijk aan de totale lasten. Uiteraard kunnen er redenen zijn om hiervan af te wijken. Een negatieve rentabiliteit hoeft geen probleem te zijn als de buffers daar hoog genoeg voor zijn. De inspectie laat de beoordeling van de rentabiliteit afhangen van de financiële positie.

De *signaleringswaarde* is geïntroduceerd om mogelijk bovenmatig vermogen aan te tonen. Indien de waarde boven de 1 ligt kan dit duiden op het aanhouden van teveel vermogen. Momenteel bevindt het vermogen zich rond deze norm. Onze vereniging houdt gelden aan om met name het risico van het dalende leerlingaantal met alle gevolgen van dien te kunnen ondervangen. Door de komende jaren meermaals negatief te begroten kan de huidige personeelsbezetting langer doorlopen. Dit kost logischerwijs geld en levert zoals gezegd tekorten op. Het opgebouwde vermogen biedt echter ruimte om dit te doen ten gunste van het onderwijs. Naast deze buffer wordt er vermogen aangehouden voor de volgende doeleinden:

- Voor het eind van boekjaar 2024 dient de voorziening groot onderhoud te worden omgezet naar een nieuwe systematiek. Dit zal tot gevolg hebben dat er naar alle waarschijnlijkheid een hogere stand van de voorziening benodigd is (wat ten koste gaat van het eigen vermogen). De omvang is nog niet exact bekend maar zal substantieel zijn. Daarnaast wordt in de toekomst een eigen bijdrage in een nieuw te bouwen schoolgebouw verwacht. Op basis van de uitgevoerde vermogensanalyse wordt hiervoor 200.000 euro aan extra vermogen aangehouden;
- De school is gemoedsbezwaard en daarmee eigen risicodragers voor het Vervangingsfonds en het Participatiefonds, waarvoor per definitie een hogere vermogenspositie gerechtvaardigd is. In de afgenomen vermogensanalyse is de onderbouwing nader gespecificeerd.

Bijlage: Verslag intern toezicht

Samenstelling intern toezicht

De samenstelling van het toezichthoudend bestuur is opgenomen onder 1.2.

De toezichthouders ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden. De directeur-bestuurder wordt bezoldigd overeenkomstig de cao (reformatoisch) PO.

Het toewijzen van een externe accountant is een taak van het toezichthoudend bestuur. Voor de controle van het jaarverslag en de jaarrekening van 2023 is Van Ree Accountants aangewezen als accountant.

Hoe het toezicht is vormgegeven

In de rol van interne toezichthouder ziet het bestuur toe op de deugdelijkheid van de uitvoering van de gemandateerde taken door de directeur-bestuurder. Ze doet dit vooral door bestudering van de managementrapportages van de directeur-bestuurder en hierop kritisch te reflecteren. Het toezichthoudend bestuur keurt de belangrijkste besluiten goed, waaronder de begroting, bestuursformatieplan, benoeming externe accountant, het strategisch beleidskader, strategisch meerjarenplan en de jaarrekening. Daarnaast heeft het bestuur van de Calvijnschool zich bezig gehouden met de benoeming van personeel en personele zorgen. Ook controleert het toezichthoudend bestuur de naleving van de wettelijke voorschriften.

Voor meer informatie over de manier waarop het interne toezicht is vormgegeven, verwijzen we naar het handboek bestuur en toezicht. De principes uit de Code Goed Bestuur zijn opgenomen in de verantwoordingsrapportages, daarnaast worden onderwerpen uit deze code regelmatig besproken op bestuursvergaderingen.

Het toezichthoudend bestuur ziet toe op de rechtmatige en doelmatige bestemming en aanwending van middelen door middel van de financiële managementrapportages, het jaarverslag en de jaarrekening. Het gekozen model kent – naast de wettelijke taken van het bestuur als toezichthouder – besluitvormingsbevoegdheden om voor identiteitsgebonden besluiten een zo groot mogelijke waarborg te creëren. Laatstgenoemde bevoegdheden hebben met name betrekking op de toelating van leerlingen en de benoeming, schorsing en/of het ontslag van personeel. Ook is de vaststelling van beloning voor het uitvoerend bestuur een taak van het toezichthoudend bestuur. De Code Goed Bestuur wordt nageleefd en heeft een plaats op de jaaragenda. Wat betreft de zittingstermijn van de bestuursleden, wordt van de code afgeweken. De reden daarvan is eerder in dit verslag opgenomen.

Het bestuur vindt zelfevaluatie belangrijk. Elke drie jaar wordt dat gedaan onder leiding van een externe begeleider. In 2023 heeft deze zelfevaluatie plaatsgevonden. De uitslag hiervan is met de externe begeleider besproken tijdens de thema-avond in februari 2023. Over het algemeen genomen zag de uitslag van deze evaluatie er goed uit. Sommige aandachtspunten waar we mee aan de slag wilden gaan, zijn opgepakt.

Het toezichthoudend bestuur verdiept zich in maatschappelijke ontwikkelingen die voor het onderwijs van belang zijn, door onder andere het lezen van dagbladen, vakbladen en nieuwsbrieven van de besturenorganisaties en door het bijwonen van regio-avonden en congressen. Het bestuur brengt die ontwikkelingen zo nodig in op de bestuursvergaderingen. Er was dit jaar geen situatie waarbij belangen streken met elkaar. Verder is er geen vermenging van een bestuursfunctie met een toezichthoudende rol.

Behalve met de directeur-bestuurder heeft het toezichthoudend bestuur contact met diverse geledingen:

- Met het personeel. Het toezichthoudend bestuur moet weliswaar niet besturen maar toezicht houden, maar dit betekent niet alleen maar het uitoefenen van de controlerende taak. Ze is zich ook bewust van haar klankbordfunctie (bestuursbezoeken afleggen, bijwonen nieuwjaarsreceptie e.d.) en ze probeert met het wel en wee van het personeel en de leerlingen mee te leven. Daarom ontvangt ze ook de wekelijkse mededelingenbladen die de directeur-bestuurder aan het personeel verstrekt. Ook is er driemaal per schooljaar een schoolbezoek waarbij twee bestuursleden een dagdeel aanwezig zijn op school, diverse groepen bezoeken, verschillende leerkrachten spreken en contact hebben met het MT en de directeur-bestuurder. Van dit schoolbezoek wordt steeds kort verslag gedaan op de eerstvolgende bestuursvergadering.
- Met de ouders en leden op de ouderavond en de ledenvergadering.
- Met de MR. Op de agenda van elke maandelijkse bestuursvergaderingen staat het agendapunt 'info van en info naar de MR'. De plaatsvervangend directeur, die tevens in de MR zit, woont de bestuursvergaderingen bij. Bij de themavergaderingen van het bestuur is soms ook de MR aanwezig. In 2023 heeft de directeur-bestuurder geen MR-vergadering bijgewoond. De voorzitter van het toezichthoudend bestuur heeft wel een vergadering van de MR bijgewoond en een keer telefonisch contact gehad met de MR.
- Met de Inspectie. Tijdens een inspectiebezoek is een delegatie van het bestuur aanwezig. In november 2015 is er een inspectiebezoek geweest. Dit bezoek, dat plaatsvond binnen het nieuwe waarderingskader, heeft plaatsgevonden op twee dagen. Het resultaat was een prachtige waardering en een aantal aanbevelingen.
- In schooljaar 2020-2021 zou er weer een inspectiebezoek zijn, dat is echter uitgesteld in verband met het coronavirus. Wel heeft er in 2020 een compacte variant van het vierjaarlijks onderzoek plaatsgevonden. Het verslag hiervan is te vinden op de website van onze school.
- Met kerkenraden. Jaarlijks is er een bespreking met een delegatie van de kerkenraden van de kerken waaruit onze leerlingen afkomstig zijn. Dit jaar was het onderwerp van deze avond de drieslag kerk – gezin – school.
- Verder zijn er contacten met collega toezichthouders (van de basisscholen uit Waardenburg en Gorinchem), gemeente Vijfheerenlanden (OOGO), samenwerkingsverband Berséba (Passend Onderwijs), samenwerkingsverband WSNS Barendrecht en besturenorganisaties VGS en VBSO.

Toelichting op gegeven adviezen

Het toezichthoudend bestuur heeft de directeur-bestuurder in 2023 diverse adviezen gegeven, onder andere over personeelsbeleid, de huisvesting en het financieel beleid. De directeur-bestuurder staat open voor het ontvangen van adviezen en vraagt ook regelmatig zelf de toezichthouders om advies. Hierin is een goede samenwerking tussen de toezichthouders en de directeur-bestuurder.

Bijlage: Verslag medezeggenschapsraad

Jaaragenda en taken van de MR

Ook dit jaar hebben we onze agenda synchroon laten lopen aan die van het bestuur. Wanneer dit niet helemaal lukt hebben we digitaal zaken afgehandeld. Ook streven we jaarlijks naar twee contactmomenten tussen (de voorzitter van) het bestuur en de MR.

We onderscheiden op onze agenda vier soorten taken:

- Eigen werkzaamheden: dit zijn de zaken die de MR zelf wil of moet agenderen;
- Advies: dit zijn zaken waarover het bestuur/de directie de MR om advies moet vragen;
- Klankborden: dit zijn zaken waarover het bestuur/de directie de MR om advies wil vragen;
- Ter informatie: dit zijn zaken waarover het bestuur/de directie de MR wil informeren.

Communicatie

De MR informeert de ouders twee keer per jaar via de ouderbrief (januari en juni).

Voor communicatie met de MR willen we u wijzen op de mogelijkheid om contact op te nemen met de secretaresse van de MR, juf E. Ebbers. Dit kan per brief, telefonisch of per mail (mr@calvijschoolleerdam.nl).

Adviezen

De MR heeft ook dit jaar weer heel wat zaken besproken en regelmatig adviezen gegeven aan het bestuur. Hieronder een overzicht van de besproken onderwerpen:

- Vakantierooster
- Begroting
- Peuterspeelzaal
- Maximale benoemingsomvang
- Toelatingsprocedure nieuwe leerlingen
- Formatie
- AVG
- Rapportage personeel en organisatie
- Rapportage communicatie
- Auditrapport
- Rapportage onderwijs en zorg
- Evaluatie jaarplan
- Visie op burgerschapsvorming

Verkiezingen

Er hoefden dit jaar geen verkiezingen georganiseerd te worden.

JAARREKENING   **2023**

BALANS PER 31 DECEMBER 2023

(na verwerking resultaatbestemming)

	2023	2022
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	448.520	488.607
Financiële vaste activa	<u>26.151</u>	<u>26.151</u>
	474.670	514.758
Vlottende activa		
Vorderingen	36.635	28.142
Liquide middelen	<u>1.496.342</u>	<u>1.326.978</u>
	1.532.977	1.355.120
Totaal	<u><u>2.007.647</u></u>	<u><u>1.869.878</u></u>
PASSIVA		
Eigen vermogen	1.364.436	1.342.297
Voorzieningen	300.283	270.211
Kortlopende schulden	342.928	257.370
Totaal	<u><u>2.007.647</u></u>	<u><u>1.869.878</u></u>

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die noodzakelijk zijn om te vermelden.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023

	2023	Begroting 2023	2022
Baten			
Rijksbijdragen	2.318.902	2.222.311	2.231.149
Overige baten	40.882	32.610	39.864
Totaal baten	2.359.784	2.254.921	2.271.013
Lasten			
Personeelslasten	1.939.165	1.852.441	1.942.565
Afschrijvingen	63.964	68.183	70.154
Huisvestingslasten	121.375	100.500	92.416
Overige lasten	218.304	222.900	221.429
Totaal lasten	2.342.808	2.244.024	2.326.563
Saldo baten en lasten	16.976	10.897	55.550-
Financiële baten en lasten	5.164	3.000	835-
RESULTAAT BOEKJAAR	22.140	13.897	56.385-

BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

Vooruitlopend op het besluit van de algemene ledenvergadering stelt het bestuur voor om het resultaat over 2023 ad € 22.140 als volgt te verdelen:

Algemene reserve	76.060
Bestemmingsreserves publiek	39.522-
Bestemmingsreserves privaat	14.398-
Totaal	22.140

Dit voorstel is reeds verwerkt in de jaarrekening.

KASSTROOMOVERZICHT OVER 2023

	2023	2022
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	16.976	55.550-
Aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat:		
- Aanpassingen voor afschrijvingen	63.964	70.154
- Mutaties van voorzieningen	30.072	100.620
	94.036	170.774
Veranderingen in werkkapitaal:		
- Mutaties vorderingen	8.493-	283.554
- Mutaties kortlopende schulden	85.559	82.986
	77.066	366.540
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	188.078	481.764
Ontvangen interest	5.164	835-
Totaal	5.164	835-
<i>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten</i>	<i>193.242</i>	<i>480.929</i>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(des) Investerings in materiële vaste activa	23.877-	187.776-
<i>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>	<i>23.877-</i>	<i>187.776-</i>
Mutatie van liquide middelen	169.365	293.153

GRONDSLAGEN

Algemeen

De datum van opmaak van deze jaarrekening is: 30 mei 2024

Grondslagen voor de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. Op grond daarvan zijn de inrichtingseisen van boek 2, titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in euro's.

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling

Belangrijkste activiteiten van de rechtspersoon

De activiteiten van de instelling bestaan voornamelijk uit dienstverlening op het gebied van onderwijs.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Waardering van activa en passiva

De activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van de reeds verstreken afschrijvingstermijnen. Gebouwen en terreinen worden slechts opgenomen voor zover deze economisch eigendom zijn van het bevoegd gezag.

Aanschaffingen worden slechts gewaardeerd indien zij een waarde hebben van € 500 of meer per stuk, dan wel per groep indien deze bij elkaar horen en ineens worden aangeschaft, b.v. lesmethoden

Investeringsbijdragen van derden worden in mindering gebracht op het investeringsbedrag

Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode.

Per categorie is naar aanleiding van de gebruiksduur de afschrijvingstermijn vastgesteld

Voor de verschillende categorieën, worden de volgende afschrijvingstermijnen toegepast:

	Jaren		Jaren
Gebouwen en terreinen		Audiovisuele hulpmiddelen	10
Permanente gebouwen	40	Inrichting speellokaal	20
Noodlokalen	15	Vloerbedekking	20
Houten berging	15	Overige inrichting	20
Dienstwoning	40	ICT	5
Terreinen	0	Bekabeling	20
Inventaris en apparatuur		Onderwijsleerpakket	
Leerlingensets	20	Leermethoden	8
Docentenset	10	Software bij methoden	8
Bureaustoelen	10 - 20	Overige materiële vaste activa	
Schoolborden (krijt/white)/kopieerapparaat	20	Vervoermiddelen	8
Kasten	20	Buitenspeeltoestellen en Rubber tegels	15
Overig	20	Betegeling schoolplein	15
Keukenapparatuur	10	Overige materiële vaste activa	15
Digitale schoolborden/touchscreens	8	Zonnepanelen	-

Financiële vaste activa

Leningen

De verstrekte leningen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde vermeerderd met de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode. Baten en lasten worden in de de staat van baten en lasten verwerkt zodra de vorderingen aan een derde worden overgedragen of een bijzondere waardevermindering ondergaan, alsmede via het amortisatieproces

Flottende activa

Eigen vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve bevat de exploitatie-overschotten. Deze reserve heeft geen specifieke bestemming

Bestemmingsreserves publiek

Hieronder worden de reserves opgenomen die gevormd zijn uit exploitatie-overschotten van publieke geldstromen, waaraan het bestuur een bestemming heeft toegekend.

Bestemmingsreserves privaat

Hieronder worden de reserves opgenomen die gevormd zijn uit exploitatie-overschotten van private geldstromen.

Voorzieningen

Voorziening groot onderhoud

Voor toekomstige uitgaven inzake groot onderhoud die voor rekening van de vereniging komen, wordt een voorziening groot onderhoud gevormd ter equalisatie van de meerjarige onderhoudskosten. Op basis van een meerjarenonderhoudsplan wordt jaarlijks een bedrag aan deze voorziening gedoteerd. Uitgaven ten behoeve van groot onderhoud worden direct ten laste van deze voorziening gebracht.

In afwijking van hoofdstuk 212 Materiële vaste activa, paragraaf 4, alinea 451, van de richtlijnen is het voor onderwijsinstellingen voor de boekjaren 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 en 2023 toegestaan de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening groot onderhoud te bepalen op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van het onderwijspand gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat, voor zover deze methode reeds in 2017 werd toegepast en indien is gewaarborgd dat de voorziening groot onderhoud gedurende de planperiode niet op enig moment negatief wordt. Dit wordt ook voor deze onderwijsinstelling gevolgd.

Voorziening werkloosheidsbijdragen

In de jaarrekening is een voorziening gevormd voor de verplichtingen inzake werkloosheidsbijdragen

Deze voorziening is gevormd op basis van de salarisgegevens van personeel dat gebruik mag maken van de regeling. De salarissen zijn verhoogd met 60% als opslag voor werkgeverslasten. Vervolgens is 100% van deze verplichting als voorziening opgenomen op basis van het ingeschatte gebruik in de toekomst. De kosten van opname van WW-lasten worden ten laste van deze voorziening gebracht

Voorziening duurzame inzetbaarheid

In de jaarrekening is een voorziening gevormd voor de verplichtingen inzake duurzame inzetbaarheid, zoals bedoeld in artikel 8 van de cao.

Met de werknemers, die hiervan gebruik willen maken, zijn schriftelijke afspraken gemaakt (vereist vanuit de cao). Deze voorziening is berekend op basis van de salarisgegevens van personeel dat gebruik gaat maken van deze regeling. De salarissen zijn verhoogd met 60% als opslag voor werkgeverslasten. Vervolgens is 100% van deze verplichting als voorziening opgenomen op basis van het ingeschatte gebruik in de toekomst. De kosten van opname duurzame inzetbaarheid worden ten laste van deze voorziening gebracht

Voorziening jubileumuitkeringen

In de jaarrekening is een voorziening gevormd voor jubileumgratificaties. Deze voorziening is bestemd om toekomstige uitkeringen i.v.m. jubilea van 25 en 40 dienstjaren te kunnen bekostigen. Werknemers hebben op grond van de CAO RPO hier recht op. De uitkering bedraagt bij 25 dienstjaren een half maandsalaris en bij 40 dienstjaren een heel maandsalaris. In beide gevallen wordt dit vermeerderd met 8% vakantietoeslag. De voorziening is gebaseerd op algemene ervaringscijfers en schattingen.

Op grond van algemene ervaringscijfers is hiervoor een bedrag opgenomen van € 1.000 per FTE.

Kortlopende schulden

Vlottende schulden

De overige kortlopende schulden worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode.

Bij de eerste opname van kortlopende schulden worden deze opgenomen tegen reële waarde verminderd met (in geval van een financiële verplichting die niet tegen reële waarde, met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, is opgenomen) de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten

Ministerie van OCW

Hieronder zijn de niet-bestede bedragen van geormerkte gelden opgenomen, die wegens het verstrijken van de bestedingstermijn dienen te worden terugbetaald aan het Ministerie van OCW

Overlopende passiva

Hieronder zijn de nog niet-bestede geormerkte gelden opgenomen van de ontvangen OCW-subsidies.

OCW-subsidies waarop geen oormerking van toepassing is, worden ten gunste van het verslagjaar gebracht waarop deze betrekking hebben.

De overlopende post te betalen vakantiegeld over de maanden juni t/m december is opgenomen voor de opgebouwde vakantierechten van personeel dat per balansdatum in dienst is, vermeerderd met een opslag voor sociale lasten.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben. Lasten en verplichtingen die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar en die vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden, worden opgenomen in de jaarrekening.

Personele lasten

De personele lasten zijn onderverdeeld in de categorieën: lonen en salarissen, sociale lasten, pensioenen en overige personele lasten. Onder de categorie lonen en salarissen zijn ook de onkostenvergoedingen (zoals verhuiskosten, reiskosten, telefoonkosten etc.) opgenomen.

De kosten van opname van ouderschapsverlof komen ten laste van de staat van baten en lasten.

De kosten van opname van duurzame inzetbaarheid komen ten laste van de staat van baten en lasten.

Pensioenen

De pensioenverplichtingen zijn ondergebracht bij bedrijfspensioenfonds ABP. De dekkingsgraad per balansdatum is 110,9%. Er bestaat geen individuele verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan hogere toekomstige premies bij een tekort van ABP. De pensioenpremie die betrekking hebben op het boekjaar zijn als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS

Materiële vaste activa									
	Aanschafprijs	Cum. Afschrijving	Boekwaarde 1-1-2023	Investeringen	Des-investeringen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2023	Aanschafprijs	Cum. Afschrijving
Gebouwen en terreinen	144.822	77.054	67.768	-	-	2.283	65.485	144.822	79.337
Inventaris en apparatuur	561.546	291.118	270.427	19.658	-	40.714	249.371	566.574	317.203
Andere vaste bedrijfsmiddelen	291.303	140.892	150.411	4.220	-	20.968	133.663	260.501	126.838
Totaal	997.671	509.064	488.607	23.877	-	63.964	448.520	971.897	523.378

<i>Desinvesteringen</i>			
	Aanschafprijs	Afschrijvingen	Desinvestering
apparatuur	14.629	14.629	-
Andere vaste bedrijfsmiddelen	35.022	35.022	-
Totaal	49.650	49.650	-

Financiële vaste activa					
	Boekwaarde 1-1-2023	Investeringen en verstrekte leningen	Des-investeringen en aflossingen	Waardeveranderingen	Boekwaarde 31-12-2023
Overige vorderingen	26.151	-	-	-	26.151
Totaal	26.151	-	-	-	26.151

Toelichting financiële vaste activa

Dit betreft een tweetal private leningen die zijn verstrekt aan SWV WSNS Barendrecht en zijn aangegaan per 1-8-2014. Het betreft een rentedragende lening met een looptijd van maximaal 25 jaar (Leensom I) en een t.o.v. de bank achtergestelde lening met een looptijd van 37 jaar (Leensom II).

De rente vergoeding over Leensom I is de 12 maands Euribor + (een 1 x per drie jaar vast te stellen) opslag van 2%. Per 31-12-2023 betreft dit 5,321%. De rentevergoeding over Leensom II is 6,5%. Beide percentages zijn op jaarbasis.

Vorderingen

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Debiteuren	-	688
<i>Overlopende activa</i>		
Vooruitbetaalde kosten	31.470	27.454
Overige overlopende activa	5.165	-
Overlopende activa	36.635	27.454
Totaal	<u>36.635</u>	<u>28.142</u>

Liquide middelen

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Kasmiddelen	603	572
Tegoeden op bank- en girorekeningen	<u>1.495.739</u>	<u>1.326.406</u>
Totaal	<u><u>1.496.342</u></u>	<u><u>1.326.978</u></u>

Eigen vermogen	Stand per 1-1-2023	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31-12-2023
<i>Algemene reserve</i>				
Algemene reserve	943.886	76.060	49.367-	970.579
	<u>943.886</u>			<u>970.579</u>
<i>Bestemmingsreserve (publiek)</i>				
Bestemmingsreserve personeel	149.650		49.367	199.017
Bestemmingsreserve NPO-gelden	39.522	39.522-	-	-
	<u>189.172</u>			<u>199.017</u>
<i>Bestemmingsreserve (privaat)</i>				
Bestemmingsreserve algemeen	165.029	14.398-	-	150.631
Bestemmingsreserve vervoer	44.209	-	-	44.209
	<u>209.238</u>			<u>194.840</u>
Totaal	<u><u>1.342.297</u></u>	<u><u>22.140</u></u>	<u><u>-</u></u>	<u><u>1.364.436</u></u>

De bestemmingsreserve personeel wordt aangehouden in verband met de gemoedsbezwaardheid van de school. Onder de bestemmingsreserves privaat worden de reserves opgenomen die gevormd zijn uit exploitatie-overschotten van private geldstromen waaraan het bestuur een bestemming heeft gegeven. De bestemmingsreserve vervoer is in het verleden gevormd voor eventuele toekomstige vervoerskosten. Op basis van de vermogensanalyse is de bestemmingsreserve personeel herrekend en verhoogd tot €199.036 dit is verwerkt als overige mutatie.

Voorzieningen	Stand per 1-1-2023	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stelselwijziging	Stand per 31-12-2023	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
Personeelsvoorzieningen *	92.914	5.776	17.077	2.203		79.410	39.401	40.009
Voorziening voor groot onderhoud	177.298	46.000	2.424	-	-	220.874	-	220.874
Totaal	270.211	51.776	19.501	2.203	-	300.283	39.401	260.883

* Personeelsvoorzieningen

	Stand per 1-1-2023	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval		Stand per 31-12-2023	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
Werkloosheidsbijdragen	50.000	2.000	17.077	-		34.923	34.923	-
Duurzame inzetbaarheid	22.729	-	-	2.203		20.526	4.478	16.048
Jubileumuitkering	20.185	3.776	-	-		23.961	-	23.961
	92.914	5.776	17.077	2.203		79.410	39.401	40.009

Toelichting voorzieningen

Er is een voorziening voor WW-lasten opgenomen van 50.000 euro.

Tot op heden is daar 17.077 euro besteed. Voor de maand oktober en begin november wordt nog een factuur verwacht van het Participatiefonds. De verwachting is dat de totale WW-kosten in 2023 daarmee uitkomen op ongeveer 22.000 euro. Er blijft dan nog ongeveer 28.000 euro over voor 2024. Ook is de verwachting dat dit bedrag in 2024 daadwerkelijk wordt besteed aan WW-lasten.

Ook is er een bedrag van 2.000 euro opgenomen ten behoeve van een te verwachten niet-vergoede transitievergoeding.

Kortlopende schulden

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Crediteuren	59.221	27.458
Schulden aan OCW/EZ *	5.552	-
Belastingen en premies sociale verzekeringen	79.082	73.785
Schulden ter zake van pensioenen	24.137	21.621
Kortlopende overige schulden	5.415	63.278
	<u>173.407</u>	<u>186.142</u>
<i>Overlopende passiva</i>		
Vooruitontvangen subsidies OCW/EZ *	-	7.482
Vakantiegeld en -dagen	64.357	58.403
Reservering bindingstoelage	5.342	4.599
Overige overlopende passiva	99.822	744
Overlopende passiva	<u>169.521</u>	<u>71.228</u>
Totaal	<u><u>342.928</u></u>	<u><u>257.370</u></u>

Toelichting kortlopende schulden

Van de gemeente Vijfheerenlanden is €100.000 ontvangen als voorbereidingskrediet. Hiervan is €178,48 besteed. Het restant is opgenomen onder de overige overlopende passiva.

* Verantwoording subsidies OCW/EZ (Model G)

G1. Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond		
	Kenmerk	Datum	Onderhanden	Ja aankruisen wat van toepassing is	Nee
Subsidie onderwijspersoneel opleiding tot leraar	SOOL22764	10-11-2022		☐	☐
Subsidie onderwijspersoneel opleiding tot leraar	SOOL23029	13-4-2023		☐	☐
Subsidie impuls en bewegingsonderwijs niet van toepassing	IIB210036	13-12-2021	☐	☐	

G2. Verantwoording van subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt

G2.A. Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Totale kosten t/m vorig verslagjaar	Saldo per 1 januari verslagjaar	Ontvangen in verslagjaar	Kosten in verslagjaar	Te verrekenen per 31 december verslagjaar
	Kenmerk	Datum							
niet van toepassing									
		Totaal	-	-	-	-	-	-	-

G2.B. Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Totale kosten t/m vorig verslagjaar	Saldo per 1 januari verslagjaar	Ontvangen in verslagjaar	Kosten in verslagjaar	Te verrekenen per 31 december verslagjaar
	Kenmerk	Datum							
niet van toepassing									
		Totaal	-	-	-	-	-	-	-

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	<u>2023</u>	<u>Begroting 2023</u>	<u>2022</u>
Rijksbijdragen			
Rijksbijdrage OCW	2.078.160	2.036.075	1.877.079
<i>Overige subsidies OCW</i>			
Niet-geormerkte OCW-subsidies	<u>140.791</u>	<u>101.543</u>	<u>257.845</u>
	140.791	101.543	257.845
Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV	99.951	84.693	96.225
Totaal	<u><u>2.318.902</u></u>	<u><u>2.222.311</u></u>	<u><u>2.231.149</u></u>
Overige baten			
Ouderbijdragen	3.030	-	2.018
<i>Overige</i>			
Verenigingsbaten	12.871	20.000	12.303
Giften inz ANBI-instelling	438	-	578
Overige baten personeel	20.478	11.610	19.260
Overige	<u>4.066</u>	<u>1.000</u>	<u>5.706</u>
	37.852	32.610	37.846
Totaal	<u><u>40.882</u></u>	<u><u>32.610</u></u>	<u><u>39.864</u></u>

2023

Begroting 2023

2022

Personeelslasten*Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten*

Lonen en salarissen	1.443.236	1.356.872	1.413.781
Sociale lasten	203.598	192.674	191.334
Pensioenlasten	204.768	205.795	191.328

1.851.602

1.755.341

1.796.443

Overige personele lasten

Dotaties personele voorzieningen	3.573	-	58.356
Personeel niet in loondienst	17.021	15.000	3.156

Overige

(Na)scholingskosten	39.562	28.000	30.199
Kosten schoolontwikkeling/begeleiding	26.989	17.500	16.352
Kosten werving personeel	9.134	15.000	19.588
Kosten bedrijfsgezondheidszorg	20.464	13.000	14.320
Representatiekosten personeel	2.283	2.000	1.591
Kosten federatie	-	-	1.487
Overige	2.509-	6.600	13.750

Totaal overige

95.923

82.100

97.287

116.518

97.100

158.799

Af: uitkeringen

28.954-

-

12.678-

Totaal

1.939.165

1.852.441

1.942.565

Het aantal personeelsleden over 2023 bedroeg gemiddeld 25 FTE. (2022 25)

Voor toelichting op de WNT zie bijlage WNT.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Gebouwen en terreinen	2.283	3.806	2.221
Inventaris en apparatuur	40.714	43.257	49.627
Andere vaste bedrijfsmiddelen	20.968	21.120	18.306

Totaal

63.964

68.183

70.154

Huisvestingslasten

Onderhoud	2.630	4.000	3.163
Energie en water	54.853	30.000	22.253
Schoonmaakkosten	11.750	13.500	16.681
Belastingen en heffingen	1.950	3.000	1.903
Dotatie voorziening onderhoud	46.000	46.000	46.000
Bewaking/beveiliging	4.192	3.000	2.415
Overige	-	1.000	-

Totaal

121.375

100.500

92.416

	<i>2023</i>	<i>Begroting 2023</i>	<i>2022</i>
Overige lasten			
<i>Administratie- en beheerslasten</i>			
Administratie en beheer	41.038	38.500	39.407
Accountantslasten (controle jaarrekening)	5.822	5.000	4.514
Telefoon- en portokosten e.d	1.769	2.000	1.615
Kantoorartikelen	50	200	14
Verenigingslasten	28.342	31.900	21.012
Bestuurs-/managementondersteuning	7.507	15.000	21.586
Overige	726	500	467
	85.255	93.100	88.615
<i>Inventaris en apparatuur</i>			
Onderhoud inventaris/apparatuur	5.283	4.000	3.161
	5.283	4.000	3.161
<i>Leermiddelen</i>			
Onderwijsleerpakket	51.706	52.000	57.439
Licenties leermiddelen	10.160	10.000	9.375
Computerkosten	22.344	23.000	24.656
Kopieer- en stencilkosten	13.752	15.000	14.364
	97.963	100.000	105.833
<i>Overige</i>			
Kantinekosten	6.214	6.000	6.466
Cultuureducatie	1.498	2.000	1.544
PR/Schoolkrant/Schoolgids	2.287	2.000	1.150
Abonnementen	4.417	4.000	3.577
Overige	15.387	11.800	11.083
	29.803	25.800	23.820
Totaal	218.304	222.900	221.429

Specificatie honorarium			
Onderzoek jaarrekening	5.822	5.000	4.514
Andere controle opdrachten	-	-	-
Fiscale adviezen	-	-	-
Andere niet-controledienst	-	-	-
<i>Accountantslasten</i>	5.822	5.000	4.514

Financiële baten en lasten			
Rentebaten	5.164	3.000	1.246
Rentelasten	-	-	2.081-
Totaal	5.164	3.000	835-

OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN

Verbonden partij, meerderderheidsdeelneming EUR Bedragen: x 1

Nr	Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract-onderwijs	Contract-onderzoek	Onroerende zaken	Overige	Eigen vermogen 31-12-2023	Resultaat jaar 2023	Omzet	Art. 2:403 BW ja/nee	Deelname-percentage	Consolidatie ja/nee
	niet van toepassing	vereniging											

Verbonden partij, minderheidsdeelneming

Nr	Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract-onderwijs	Contract-onderzoek	Onroerende zaken	Overige	Deelname-percentage
1.	Berséba	Vereniging	Utrecht	nee	nee	nee		n.v.t.
2.	Weer Samen naar School	Vereniging	Ridderkerk	nee	nee	nee		4,00%

Verbonden partij met belang in bevoegd gezag

Nr	Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract-onderwijs	Contract-onderzoek	Onroerende zaken	Overige	Deelname-percentage
	niet van toepassing							

WNT-verantwoording 2023

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Vereniging tot het verstrekken van onderwijs op Gereformeerde Grondslag van toepassing zijnde regelgeving:

Deze klassenindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten	2
Gemiddeld aantal studenten	1
Gewogen aantal onderwijssoorten	1
Totaal aantal complexiteitspunten	<u>4</u>

Het bezoldigingsmaximum in 2023 voor Vereniging tot het verstrekken van onderwijs op Gereformeerde Grondslag is berekend conform de WNT klassenindeling. Op grond van de criteria valt deze rechtspersoon in klasse A, daarmee bedraagt het bezoldigingsmaximum € 132.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1.0 fte.

Het individuele WNT-maximum voor de leden van het toezichthoudend orgaan bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Bedragen x € 1 **JF Benschop**

Gegevens 2023

Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,00
Dienstbetrekking (ja/nee)	ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 91.782
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 15.972
<i>Subtotaal</i>	<u>€ 107.754</u>

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 132.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.

Bezoldiging **€ 107.754**

Gegevens2022

Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (fte)	1,00
Dienstbetrekking (ja/nee)	ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 86.946
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 14.332
<i>Subtotaal</i>	<u>€ 101.279</u>

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 128.351
---	------------------

Bezoldiging **€ 101.279**

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

Gegevens 2023

Naam topfunctionaris	Functie(s)	
D. van Dijk	Voorzitter	
J. Keppel	Tweede voorzitter	
W.E. Weijgertze	Penningmeester	
G. den Besten	Tweede secretaris	
J. Hansman	Eerste secretaris	
G.J. van den Brink	Lid	
A. van Pommeren	Lid	
M. den Haan	Lid	Per 17-01-2023 uit het bestuur
T. den Besten	Lid	Per 06-06-2023 in het bestuur
L. Smit	Lid	Per 06-06-2023 in het bestuur
G. Roza	Tweede voorzitter	Per 06-06-2023 uit het bestuur

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

De school is eigenrisicodrager voor ziekteverzuim en werkloosheidsuitkering.

Er is een huurovereenkomst gesloten ten behoeve van kopieerapparaten vanaf 1 januari 2022. De totale looptijd is 72 maanden. Het leasebedrag bedraagt per maand €792,02 (incl. BTW) in 2023.

Als lid van de Vereniging Weer Samen naar School (WSNS) heeft de Johannes Calvijnschool zich (sinds 2013) garant gesteld voor een exploitatietekort op de huisvesting voor maximaal € 1.473 per jaar. Gezien de exploitatieresultaten van WSNS van de afgelopen jaren is voorlopig geen sprake van een beroep op deze garantstelling. Het aandeel in het eigen vermogen van WSNS per 31-12-2023 is € 35.015,79.

Voor de rechten van ouderschapsverlof is geen voorziening gevormd. De kosten bij eventuele opname zullen direct in de staat van baten en lasten worden verantwoord.

OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur en het intern toezichthoudend orgaan van Vereniging tot het verstrekken van onderwijs op Gereformeerde grondslag te Leerdam

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Vereniging tot het verstrekken van onderwijs op Gereformeerde grondslag te Leerdam te Leerdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging tot het verstrekken van onderwijs op Gereformeerde grondslag te Leerdam op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de enkelvoudige balans per 31 december 2023;
2. de enkelvoudige staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging tot het verstrekken van onderwijs op Gereformeerde grondslag te Leerdam zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

De Panoven 29A
4191 GW Geldermalsen
Postbus 241
4190 CE Geldermalsen

T (0345) 58 90 00
F (0345) 58 13 59
geldermalsen@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 30248615

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en het intern toezichthoudend orgaan voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het

Onderwijscontroleprotocol OCW 2023. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

Het intern toezichthoudend orgaan is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die

voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het intern toezichthoudend orgaan onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Geldermalsen, 30 mei 2024

Van Ree Accountants

Digitaal ondertekend met Hix door

T. van Dolderen RA MSc

op 30-05-2024 20:44

VAN REE ACCOUNTANTS

Van der Pijl, x.x.52

T. van Dolderen RA MSc

BIJLAGEN

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023 VAN DE JOHANNES CALVIJNSCHOOL

	<u>2023</u>	<u>Begroting 2023</u>	<u>2022</u>
Baten			
Rijksbijdragen	2.318.902	2.222.311	2.231.149
Overige baten	27.574	12.610	26.983
Totaal baten	<u>2.346.476</u>	<u>2.234.921</u>	<u>2.258.132</u>
Lasten			
Personeelslasten	1.939.165	1.852.441	1.942.565
Afschrijvingen	63.955	68.052	69.221
Huisvestingslasten	121.375	100.500	92.416
Overige lasten	189.961	191.000	200.416
Totaal lasten	<u>2.314.457</u>	<u>2.211.993</u>	<u>2.304.619</u>
Saldo baten en lasten	32.019	22.928	46.486-
Financiële baten en lasten	4.519	-	2.081-
Netto resultaat	<u>36.538</u>	<u>22.928</u>	<u>48.567-</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023 VAN DE VERENIGING

	<u>2023</u>	<u>Begroting 2023</u>	<u>2022</u>
Baten			
Ledencontributies	1.298	2.500	1.378
Collecten kerken/donaties/giften	4.390	5.500	4.059
Opbrengsten acties	-	6.000	-
Leerlinggebonden activiteiten	7.621	6.000	7.444
Totaal baten	<u>13.308</u>	<u>20.000</u>	<u>12.881</u>
Lasten			
Betaalde giften/bijdragen	717	-	382
Personele lasten	6.324	100	5.484
Kosten begeleiding/ondersteuning	4.290	-	-
Jubilea	-	100	-
Acties	-	6.000	-
Representatiekosten	3.007	2.000	1.803
Leerlinggebonden activiteiten	12.873	12.000	12.687
Afschrijvingen	9	131	932
Lasten m.b.t. fondsen	-	5.700	-
Overige lasten	1.131	6.000	658
Totaal lasten	<u>28.352</u>	<u>32.031</u>	<u>21.945</u>
Saldo baten en lasten	15.043-	12.031-	9.064-
Financiële baten en lasten	645	3.000	1.246
Netto resultaat	<u>14.398-</u>	<u>9.031-</u>	<u>7.818-</u>

In de verenigingslasten zijn de 'afschrijvingen' meegenomen. Bij de toelichting op de staat van baten en lasten zijn deze kosten niet onder de verenigingslasten maar onder afschrijvingen gerubriceerd.